

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνι δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμηνι 35 καὶ τρίμηνι 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4. ἐξάμηνι 2
καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδμήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρδάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθήναι 15 Ὀκτωβρίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 46

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅποτε ἤθελε νὰ παίξῃ ἢ νὰ πε-
ράσῃ τὴν ὥρα του, καλοῦσε στὰ δια-
μερίσματά του τὴν πριγκίπισσα Ἐ-
λισσάβετ καὶ τὴν λαίδυ Ἰωάννα
Γκρέϋ, καὶ ὅταν χόρταινε
τὴ συντροφιά τους, τὴς
παρακαλοῦσε νὰ ἀποσυρ-
θοῦν μ' ἓνα ὕφος ὡς ἂν
νὰ ἦσαν συνειθισμένους
ἀπὸ μικρὸς στὴν αὐλικὴ
ἐθιμοτυπία. Οὔτε τὸν στε-
νοχωροῦσε πιά καθόλου
ὅταν οἱ δυὸ πριγκίπισσες
καὶ, φεύγοντας, τοῦ ἔκα-
ναν ὑπόκληση καὶ τοῦ φι-
λοῦσαν μὲ σεβασμὸ τὸ
χέρι.

Στὸ τέλος, ἄρχισε νὰ
τοῦ κάνῃ εὐχαρίστηση,
ὅταν τὸ βράδυ τὸν ὀδη-
γοῦσαν μὲ πομπή καὶ πα-
ράταξη στὸ κρεβάτι του
γιὰ νὰ κοιμηθῇ, καὶ ὅταν
τὸ πρωτὶ τὸν ἐντυναν ὅλοι
οἱ μεγαλύτεροι ἀξιωμα-
τοῦχοι τῆς Αὐλῆς. Ἐν-
νοιοῦθε μεγάλη περηφά-
νεια τὴν ὥρα τοῦ γεύμα-
τος, ὅταν πήγαινε στὴν
τραπεζαρία συνοδευμένος
ἀπὸ τὴν τιμητικὴ φρουρά
του καὶ ἀπὸ τοὺς χρυσο-
φορεμένους αὐλικούς του.
Ἀκουγε μὲ καμάρι τὴς
σάλπιγγες νὰ ἤχουν ὅταν
περνοῦσε, καὶ τοὺς κήρυ-
κες νὰ φωνάζουν:

— Τόπο γιὰ τὸν βασι-
λέα!

Τοῦ ἔκανε εὐχαρίστη-
ση ἀκόμη καὶ νὰ πα-
ρευρίσκεται σὲ συνεδριά-

σεις τοῦ βασιλικοῦ συμβουλίου, καὶ
προσπαθοῦσε μὲ κάθε τρόπο νὰ εἶναι
κάτι περισσότερο ἀπὸ ἓνα ἀπλὸ ἀν-
δρεῖκελλο πὸ συμφωνοῦσε σὲ ὅλα μὲ
τοὺς σοφοὺς συμβούλους του.

«Ἐνας λοχίας τῆς φρουρᾶς τὴν ἀρπάζει καὶ
τὴν ἔσπρωξε βρίζοντας...»

Τοῦ ἔκανε εὐχαρίστηση νὰ δέχε-
ται τοὺς ξένους πρέσβεις μὲ τὴς λαμ-
πρὲς ἀκολουθίες τους καὶ νὰ κοῦγῃ τοὺς
χαίρεισμούς πὸ τοῦ ἔστειλναν οἱ ξέ-
νοι βασιλιάδες πὸ τὸν ὀνόμαζαν «ἀ-
δελφὸ» τους. Ἀχ, τί εὐτυχισμένον
πὸ ἐνοιοῦθε τὸν ἑαυτὸ του ὁ Τὸμ
Κάντυ ἀπ' τὸ Σκουπιδαριό!

Τοῦ ἄρεσε νὰ φοράῃ ὠραῖα φορέ-
ματα καὶ ὅλο παράγγελνε καινούργια.

Οἱ κολακεῖες τῶν αὐλικῶν
ἀντηχοῦσαν σταυτιά του
σὰν τὴν γλυκύτερη μου-
σική. Ὅσοσο ἔμενε πάν-
τα καλὸς καὶ καταδεχτι-
κὸς καὶ ἦταν πάντα ὁ
σταθερὸς καὶ ἀφοβὸς προ-
στάτης καὶ υπερασπιστὴς
τῶν ἀδυνάτων. Ὅταν κά-
ποτε ἡ αὐστηρὴ «ἀδελ-
φή» του, ἡ φανατικὴ Μα-
ρία, τὸν μάλωσε πὸ εἶχε
δώσει χάρη σὲ τόσοις κα-
ταδίκους, πὸ ἀλλοιότι-
κα θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν
καεῖ, κρεμαστεῖ ἢ σα-
πίσει στὴ φυλακή — καὶ
τοῦ ἔμνησε πὸς ὅταν ζοῦ-
σε ὁ πατέρας του, οἱ φυλα-
κὲς τῆς Ἀγγλίας στέγαζαν
πάνω ἀπὸ ἑξήντα χιλιά-
δες φυλακισμένους, καὶ
πὸς κατὰ τὴν εὐλογημέ-
νη ἐποχὴ τῆς βασιλείας
του εἶχαν κρεμαστεῖ ἑβδο-
μηντάδο χιλιάδες κλέ-
φτες καὶ ληστὲς, ὁ Τὸμ
ἀγανάκτησε ἀπὸ τὰ βάρη
τῆς ψυχῆς του καὶ τὴν
πρόσταξε νὰ πάῃ νὰ κλει-
στῇ ἀμέσως στὰ διαμερί-
σματά της καὶ νὰ παρα-
καλέσῃ τὸ Θεὸ νὰ τῆς
πάρῃ τὴν πέτρα πὸ τῆς
εἶχε βάλει στὸ στήθος
της καὶ νὰ τῆς δώσῃ μιὰ
ἀληθινὴ ἀνθρώπινη καρ-
διά.

«Ενοιωθε ἄραγε καμμιὰ φορά ὁ Τὸμ Κάντυ τὴ συνείδησή του νὰ τὸν τύπη γιὰ τὴ μοῖρα τοῦ δυστυχισμένου ἀληθινοῦ βασιλόπουλου, ποὺ εἶχε φανεῖ τόσο καλὸ μαζὶ του καὶ τόσο γενναῖο ψυχο; Μὰ βέβαια! τὶς πρώτες μέρες καὶ τὶς πρώτες νύχτες αἰσθανόταν ἀληθινὴ ἀνησυχία γιὰ τὸν μικρὸ διάδοχο κι' ἐλπίζε μὲ τὴν καρδιά του πὼς θὰ μπορούσε νὰ γυρίσει πίσω γρήγορα, νὰ ξαναπάρῃ τὴ θέση του καὶ τὸν τίτλο του. Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως, καθὼς τὸ βασιλόπουλο δὲν φαινόταν νὰ ἔρχεται κι' ὁ Τὸμ ἄρχισε νὰ βρίσκη εὐχάριστη γιὰ καινούργια ζωὴ του, ἔχασε δόλοτα τὸ χαμένο Ἐδουάρδο, καὶ ἂν ξεπρόβαινε καμμιὰ φορά ἀραιὰ καὶ ποὺ στὴ θύμῃ του ἡ σκέψη του, κάθε ἄλλο τοῦ ἦταν παρὰ εὐχάριστη. Καὶ τότε ἐνοιωθε ὁ Τὸμ τὸν ἑαυτοῦ του ντροπισμένο κι' ἐνοχο.

Ἔτσι ἐδούσαν σιγά-σιγά ἀπὸ τὴ θύμῃ του κι' ἡ ἀμοιρὴ του μάννα καὶ οἱ ἀδερφές του. Στὴν ἀρχὴ τὶς νοσταλγοῦσε, τὶς συλλογιζόταν μὲ πόνο· ὕστερα ὅμως ἔφθασε νὰ τρέμῃ μὲ τὴ σκέψη πὼς μπορούσε νὰ τὸν συναντήσουν πουθενά ντυμένες στὰ κουρέλια τους, καὶ νὰ τρέξουν κοντὰ του, καὶ νὰ τὸν ἀρχίσουν στὰ χάρδια καὶ τὰ φιλιὰ καὶ νὰ τὸν μαρτυρήσουν. Καὶ τοῦ προκαλοῦσε φρίκη ὅταν συλλογιζόταν πὼς μπορούσε νὰ τὸν κατεβάσουν ἀπὸ τὸ ἀσύγκριτο μεγαλεῖο του καὶ νὰ τὸν πάρουν πάλι κοντὰ τους, στὴ φτώχεια, στὴν κκακομοιριά καὶ στὴ δυστυχία. Μὰ ὥστόσο καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ ἔγνοια ἔπαψε μὲ τὸν καιρὸ νὰ τὸν βασανίζει. Ἦταν εὐχαριστημένος, εὐτυχισμένος μπορεῖ νὰ πῇ κανεῖς.

Καὶ μόνο ὅταν οἱ θλιμμένες τους μορφές ξεπρόβαιναν παραπονετικές μπροστὰ στὰ μάτια τῆς ψυχῆς του, ἐνοιωθε τὸν ἑαυτοῦ του πῶς ἐλευνὸ ἀκόμη κι' ἀπ' τὸ σκουλήκι ποὺ σέρνεται στὴ γῆ.

Τὸ βράδυ, στὶς δεκαεννέα Φεβρουαρίου, ἔπεσε ὁ Τὸμ Κάντυ νὰ κοιμηθῇ στὸ μαλακὸ κρεβάτι του, στὸ παλάτι, περιτοισμένος ἀπὸ τοὺς πιστοὺς φρουροὺς του, μὲ τὸ αἶσθημα τῆς πῶς ἀπόλυτης ἀσφάλειας: τὸ ἄλλο πρωὶ θὰ στεφόταν μὲ δλὴν τὴν ἐπισημότητα βασιλιάς τῆς Ἀγγλίας! Τὴν ἴδια ὥρα, ὁ Ἐδουάρδος, ὁ νόμιμος βασιλιάς, νηστικός καὶ διψασμένος, σκονισμένος καὶ κουρασμένος ἀπ' τὸ δρόμο, μὲ τὰ ροῦχα του σχισμένα, βρισκόταν στριμωγμένος ἀνάμεσα στὸ πλῆθος ποὺ χάζευε μπροστὰ στὴν ἐκκλησία τοῦ Ὀδεσπίνστερ, κοιτάζοντας τοὺς κτίστες καὶ τοὺς ξυλουργοὺς ποὺ μπαίνονόβαιναν πολυάσχολοι καὶ βιαστι-

καί. Ἡ στέψη τοῦ νέου βασιλιά θὰ γινόταν μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἐκκλησία καὶ ὡς τὸ πρωὶ ποὺ ξημέρωνε, ἔπρεπε νὰ εἶχαν τελειώσει ὅλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΑ'
Ἡ ἐορταστικὴ πομπή

Ὅταν ξύπνησε τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ Τὸμ Κάντυ, μιὰ βοή ἕμοια μὲ τὸ βούϊσμα τῆς θάλασσας γέμιζε τὸν ἀέρα. Σταυτιά του ἀντηχοῦσε σὰ μουσική. Γιατὶ αὐτὸ τοῦ φανέρωνε πὼς ὅλος ὁ λαὸς τῆς πρωτεύουσας βρισκόταν κιόλας στὸ πόδι γιὰ νὰ ἐορτάσῃ τὴν ἐπίσημὴν ἡμέρα.

Ἦταν πρωὶ ἀκόμη, ὅταν ἐτοιμάσθηκε ὁ Τὸμ κι' ἐπιβίβασθηκε σὲ μιὰ χρυσοστόλιστὴ βάρκα καὶ, ἀκολουθούμενος ἀπὸ πολυάριθμὴ συνοδεία, πέρασε τὸν Τάμεση καὶ βγήκε στὸν Πύργο. Γιατὶ σύμφωνα μὲ τὴν παλιὰ συνήθεια, ἡ βασιλικὴ πομπὴ ἔπρεπε νὰ ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸν Πύργο καὶ νὰ κατευθυνθῇ στὸ Ὀδεσπίνστερ περνώντας ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς κεντρικότερους δρόμους τοῦ Λονδίνου.

Μόλις πᾶτησε τὸ πόδι του στὸν Πύργο, εἰ χοντροὶ τοῖχοι τοῦ παλιοῦ φρουρίου τραντάχτηκαν ὡς τὰ θεμέλια, κόκκινες φλόγες ξεπετάχτηκαν ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές καὶ δέκα κανόνια βρόντησαν μαζὶ τὴν ἴδια στιγμὴ γιὰ νὰ τὸν χαιρετίσουν. Οἱ κανονιές συνεχίζονταν ἀλλεπάλληλες, τόσο ποὺ σὲ λίγο ὅλος ὁ Πύργος ἦταν τυλιγμένος σ' ἓνα πυκνὸ σύννεφο καπνοῦ, καὶ δὲν διακρινόταν πιά παρὰ ὁ λεγόμενος Λευκὸς Πύργος, ποὺ στολισμένος μὲ πολychρωμες σημαῖες ξεχώριζε περήφανος, ὅπως μιὰ βουνοκορφὴ ξεχωρίζει ἀνάμεσα ἀπ' τὰ σύννεφα.

Ντυμένος μὲ τὴν ἐπίσημὴ βασιλικὴ στολή, ἔχοντας στοὺς ὤμους ἓνα πορφυρὸ μανδύα γαυρισμένο μὲ ἐρμῖνα, ἀνέβηκε ὁ Τὸμ Κάντυ σ' ἓνα περήφανο ἄλογο ποὺ τὰ μεγαλοπρεπέστατα μεταξωτὰ σκεπάσματά του ἔφθαναν σχεδὸν ἰσχυρὴ τὴ γῆ. Ὁ «θεῖος» του ὁ λόρδος-προστάτης Χέρτφορντ, δούκας τοῦ Σόμερσετ, ἐρχόταν ἀπὸ πίσω του ἀνεδοσμένος κι' αὐτὸς σ' ἓνα περήφανο ἄλογο. Ἡ σωματοφυλακὴ τοῦ βασιλιά μὲ τὴ λαμπρὴ στολή τῆς βάδιζε δεξιὰ κι' ἀριστερά του σχηματίζοντας διπλοὺς στοίχους. Τὸν Λόρδο-προστάτη ἀκολουθοῦσε μιὰ, σχεδὸν ἀτελεύτητη, συνοδεία ἀπὸ πλουσιοντυμένους εὐγενεῖς καὶ αὐλικούς· πίσω τους ἐρχόταν ὁ Λόρδος-δήμαρχος μὲ τὶς ἀρχές τῆς πόλης. Ὅλοι τοὺς φοροῦσαν κόκκινες χρυσὲς καδένες στὸ στήθος. Ὑστερὰ ἐρχόνταν οἱ συντεχνίες τοῦ Λονδίνου μὲ τὰ λάβαρα τους, καὶ ἀκολουθοῦσαν

ἓνα πλῆθος ἀπὸ ἄλλους ἐπίσημους.

Ἦταν ἓνα φαντασμαγορικὸ στάλῃ-θαια θέαμα κι' ἡ πομπὴ χαιρετιόταν μὲ ζωντανὲς ζητωκραυγὲς καθὼς προχωροῦσε ἀργά-ἀργά ἀνάμεσα ἀπὸ τὸν ἀμέτρητο λαὸ ποὺ συνωστιζόταν στοὺς δρόμους. Ὁ Τὸμ Κάντυ παρατηροῦσε τὴν ἀνθρωποθάλασσα αὐτὴν κι' ἡ καρδιά του πλημμύριζε ἀπὸ χαρὰ καὶ περηφάνεια. Ἐνοιωθε πὼς δὲν μπορούσε νὰ ὑπάρχει τίποτε τὸ μεγαλύτερο στὸν κόσμον παρὰ νὰ εἶναι κανεῖς βασιλιάς λατρυντὸς ἀπ' τὸν λαὸ του. Ἐξαφνα ξεχώρισε ἀνάμεσα στὸ πλῆθος δυὸ ἀπὸ τοὺς παλιούς του φίλους τοῦ Σκουπιδαριοῦ. Θυμήθηκε πὼς ὁ ἓνας ἦταν πάντα ὁ Λόρδος ναύαρχος τοῦ φανταστικοῦ βασιλείου του, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔπαιρνε τὸ τιμητικὸ ἀξίωμα τοῦ πρώτου θαλαμηπόλου, καὶ ἡ περηφάνειά του ἔγινε ἀκόμη μεγαλύτερη. Ἀχ, ἂν μπορούσαν νὰ τὸν γνωρίσουν! Τί ἀφάνταστη ἱκανοποίησι θὰ αἰσθανόταν ἂν τὸν ἀναγνώριζαν κι' ἔδλεπαν πὼς τὸ ψευτο-βασιλόπουλο, ποὺ ὅλοι τὸ κοροῖδεῦαν, εἶχε γίνῃ ἀληθινὸς βασιλιάς ποὺ τὸν προσκυνοῦσαν πρίγκιπες καὶ δούκες καὶ ποὺ εἶχε δολόκληρὴ τὴν Ἀγγλίαν στὰ πόδια του. Μὰ ὥστόσο ἔπρεπε νὰ στερηθῇ αὐτὸν τὸ θρίαμβο καὶ νὰ καταπνίξῃ τὴν ἐπιθυμία του, γιατί μιὰ τέτοια ἀναγνώριση μπορούσε νὰ τὴν πληρώσῃ πολὺ ἀκριβὰ. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἔστριψε τὸ κεφάλι κι' ἄφησε τὰ δυὸ βρόμικα χαμῖνα νὰ ζητωκραυγάζουν καὶ νὰ πετοῦν τοὺς σκούφους τους στὸν ἀέρα, δίχως νὰ τοὺς δώσῃ νὰ καταλάβουν σὲ ποῖον ἀπευθυνόνταν οἱ ζητωκραυγὲς τους.

Ποῦ καὶ ποῦ ἀκουγόνταν φωνές: «Ἐνα φιλοδώρημα, ἓνα φιλοδώρημα!» καὶ τότε ὁ Τὸμ πετοῦσε μπρός του μιὰ χούφτα νεόκοπα ἀργυρὰ νομίσματα κι' ὁ κόσμος σκοτωνόταν ποιοὺς νὰ τὰ πρωταρπάξῃ.

Σ' ἓνα ἀπὸ τὰ κεντρικότερα σημεῖα τοῦ Λονδίνου, εἶχε στηθεῖ μιὰ μεγαλοπρεπέστατη ἀψίδα, δπου ἀνάμεσα σὲ ἄλλα πολλὰ στολίδια, ἦταν κι' οἱ εἰκόνες τῶν γονέων τοῦ νεαροῦ βασιλιά, τοῦ Ἐρρίκου Η' καὶ τῆς Ἰωάννας Σέϋμουρ. Γύρω ἀπὸ τὶς εἰκόνες αὐτὲς ἦταν πλεγμένη μιὰ γιρλάντα ἀπὸ λευκὰ καὶ κόκκινα τριαντάφυλλα, τὸ ἔμβλημα τῆς οἰκογενείας τῶν Τυδὸρ, καὶ ἀπὸ τὴ γιρλάντα αὐτὴν ξεπεταγόταν ἓνα βλαστάρη ποὺ στὴν κορυφὴ του, θρόνιζε ἡ εἰκόνα τοῦ Ἐδουάρδου Σ' σὲ δλὴν του τὴ βασιλικὴ μεγαλοπρέπεια.

Τὴν ἀψίδα αὐτὴν τὴν καμάρωνε ὁ λαὸς μὲ τὶς ζωνρότερες ἐκδηλώσεις θαυμασμοῦ. Κι' ὅπου κι' ἂν

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

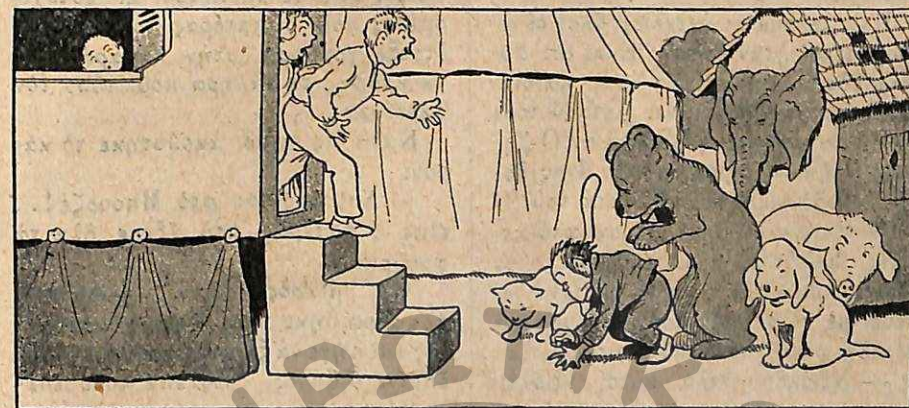
ΔΔ'.

Πρώτη ἡ Φουντούκω ἔλαβε τὸ λόγο:

— Ἀγαπητοί μου σύντροφοι, εἶπε, προτείνω νὰ ἐξακολουθήσουμε τὴν ἐλεύθερή μας ζωὴ. Τὰ ὅσα πάθαμε, δὲν πρέπει νὰ μᾶς φοβίσουν, ἄς ἀποχαριετισθοῦμε πάλι κι' ἄς τραβήξῃ καθέννας τὸ δρόμο του. Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

— Ἐγὼ δὲν συμφωνῶ! εἶπε ὁ Ροδίτης. Τὴν εἶδαμε δὲ τὴν ἐλευθερία σου, κυρία Φουντούκω! Δὲν θάμαστε ζῶα... λογικά, ἂν τὰ πατήματά μας δὲν μᾶς γινόνταν μαθήματα. Καλύτερα περνούσαμε στοῦ Χάρου Κόμπλεν. Τρώγαμε βέβαια καὶ ξύλο, μὰ τουλάχιστο τρώγαμε καὶ φαί. Πολύ, λίγο, τρώγαμε. Ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ φύγαμε, ἡ κοιλιά μας παίζει ταμπούρα. Χωριστὰ οἱ περιπέτειες, ποὺ μᾶς στοίχισαν τόσες τρομάρες, τόσες πηλᾶλες καὶ τόσους πόνους. Μὰ εἶναι ζωὴ αὕτη;

— Ὁ Ροδίτης ἔχει δίκιο, εἶπε κι' ὁ Ἀχαμνούλης. Θὰ ζούσαμε καλά ἂν μπορούσαμε νὰ γυρίσουμε στὶς πατρίδες μας, στὰ δάση μας, καὶ νὰ βροῦμε ἐγὼ τοὺς ἐλέφαντες, ἡ Φουντούκω τὶς μαϊμούδες, ἡ Σιδερονυχάτη τὶς ἀρκούδες καὶ καθεξῆς. Μὰ τὰ δάση μας εἶναι μακριὰ. Ἀπὸ μικρὰ μᾶς πῆσαν οἱ ἄνθρωποι καὶ δὲν μπορούμε πιά νὰ ζοῦμε παρὰ μὲ ἀνθρώπους. Ἐχουμε γίνῃ, ὅπως μᾶς λένε, ζῶα κατοικίδια. Λοιπόν, τὰ

κατοικίδια ζῶα, ἅμα πᾶρουν τοὺς δρόμους, γιὰ νὰ ζήσουν τάχα ἐλεύθερα, γίνονται ἀλάνια, πειναλέα καὶ δυστυχισμένα!

— Μπράβο! μπράβο! αὐτὸ εἶναι! φώναξαν ὁ Καροτής, ἡ Κιτρινούλα κι' ὁ Χοντρομύταρος.

— Πίσω στοῦ Χάρου Κόμπλεν! φώναξε κι' ἡ Σιδερονυχάτη.

— Καλὰ λοιπόν, εἶπε κι' ἡ Φουντούκω. Ἀφοῦ εἶστε ὅλοι σύμφωνοι, συμφωνῶ κι' ἐγώ. Κι' ἄς μὴ χάνουμε καιρὸ. Δρόμο γιὰ τὸ χωριὸ μας!

— Ἐμπρός! πᾶμε!

Καὶ τὰ ζῶα ξεκίνησαν.

Τὸ Θηριοτροφεῖο Χάρου Κόμπλεν ἦταν, μέρες τώρα, κλειστό. Μέσα ὁ θηριοδαμαστής, ἡ γυναῖκα του, ὁ γιὸς τους κι' ὁ ὑπὸχρέτης τους καθόνταν περιλῆπτοι, ἀπελπισμένοι. Ἐτρώγαν «ἀπὸ τὰ ἔτοιμα» — δηλαδὴ ἀπὸ τὰ λίγα λεφτὰ ποὺ εἶχαν βάλει στὴ μπάντα — καὶ συλλογιόνταν τί θάκαναν, πὼς θὰ ζοῦσαν, ὅταν θὰ τοὺς τελείωναν. Ποῦ νὰ βροῦν ἄλλα ζῶα; ποῦ λεφτὰ γιὰ νὰγοράσουν; ποῦ καιρὸς γιὰ νὰ τὰ γυμνάσουν; Καὶ μετάνοιωναν ποὺ κακομεταχειρίζονταν ἐκεῖνα ποὺ εἶχαν καὶ τ' ἀνάγκασαν νὰ κάμουν ἐπανάσταση καὶ νὰ τὸ σκάσουν...

Σ' αὐτὰ τὰ χάλια βρισκόταν ἡ οἰκογένεια Χάρου-Κόμπλεν ὅταν, ἓνα πρωὶ, ἀκούστηκαν ἀπέξω ἀπὸ τὸ Θηριοτροφεῖο κάτι ὑπόκοφα μουγκριτὰ, γουλλίσματα, νιαουρίσματα καὶ γανγισματάκια σὰν κλάματα καὶ σὰν παρακάλια.

Πρώτος τᾶκουσε ὁ Τιμολίος, ξαφνιαστικὴ, ἀνοῖξε τὸ παραθυράκι, εἶδε ἔξω κι' ἔβγαλε τὶς φωνές:

— Μπαμπά! μαμμά!... Τὰ ζῶα μας ἦρθαν! τὰ ζῶα μας γύρισαν!

Πετάχτηκε ὁ Χάρου-Κόμπλεν, σὰ νὰ μὴν πλότευε τ' αὐτιά του, ἀνοῖξε

ἔστρεψε ὁ Τὸμ τὸ δροσερὸ του πρόσωπο ποὺ ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ εὐτυχία, τὸ πλῆθος ἔδλεπε τὴν ὁμοιότητα τῆς εἰκόνας μὲ τὸ ζωντανὸ τῆς πρότυπο καὶ οἱ ζωτοκραυγὲς γινόνταν ἀκόμη ζωνρότερες.

Ἡ πομπὴ προχωροῦσε ὁλοένα. Περνοῦσε κιτῶ ἀπὸ νέες θριαμβευτικὲς ἀψίδες στολισμένες μὲ ἀλληγορικὲς παραστάσεις, ποὺ ἡ κάθε μιὰ τους εἶχε σκοπὸ νὰ ἐκθειάσῃ καὶ νὰ ἐξυψώσῃ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρετὲς τοῦ νεαροῦ βασιλιά. Σ' ὅλους τοὺς δρόμους ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε ἡ πομπή, τὰ σπῖτια εἶχαν στολίσῃ τὰ μπαλκόνια τους καὶ τὰ παράθυρά τους μὲ μεγαλοπρεπέστατους τάπητες καὶ χρυσοκεντημένα ὑφάσματα, καὶ παντοῦ κυμάτιζαν σημαῖες καὶ λάβαρα.

— Καὶ ὅλα αὐτὰ ἔχουν γίνῃ γιὰ μένα, μόνο γιὰ μένα, συλλογιζόταν ὁ Τὸμ.

Τὰ μάγουλά του κοκκίνησαν ἀπὸ συγκίνηση καὶ τὰ μάτια του ἔλαμψαν ἀπὸ περηφάνεια. Ἦταν ἔτοιμος νὰ σηκώσῃ πάλι τὸ χέρι του, γιὰ νὰ πετάξῃ χρήματα στὸ πλῆθος, ὅταν ἄξαφνα ἀντίκρυσε μιὰ κατάχλωμη, τρομαγμένη γυναικίαν μορφή, ποὺ εἶχε καρφωμένα τὰ μάτια τῆς ἐπάνω του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Τὸ φθινόπωρο χύμισε σὰν πουλάκι διωγμένο, μῆλκε μέσα στὴν κάμαρα, στὴ βαρεῖά μου ψυχὴ, Τ' ἀγεράκι τρελλοῦτσικο μυριστό, δροσισμένο, τὰ χιρτιά τοῦ γραφείου μου τὰ σκορπᾷ δῶ καὶ κεῖ.

Τὸ φθινόπωρο χύμισε σὰν πουλάκι διωγμένο Κι' ὅλα ἐρρίγησαν πάλι στὸ βαρὺ του ἔρχομῳ. Ἀνεστέναξε ἡ λευκά, καὶ στὴ στέγη θλιμμένο ἡ βροχὴ πάλι ἀρχίζει τὸν παλιὸ της σκοπὸ.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΤΥΦΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΑΡΑΛΥΤΙΚΟΣ

Ὑπῆρχαν κάποτε δυὸ ἄνθρωποι πολὺ φτωχοὶ καὶ πολὺ δυστυχισμένοι. Ὁ πρώτος τυφλὸς ἔκ γενετῆς, ὁ δεύτερος παραλυτικός.

Ἦταν κι' οἱ δυὸ ἀνίκανοι νὰ κερδίσουν τὴ ζωὴ τους, ὅταν τοὺς ἤρθε ἡ ἰδέα νὰ ἐνώσουν τὶς δυστυχίες τους, Ὁ τυφλὸς, ποὺ ἦταν ρωμαλέος, ἐσήκωνε τὸν παραλυτικόν, κι' αὐτός, ποὺ ἦταν προικισμένος μὲ καλὴ δ-ραση, διηύθυνε τὸ σύντροφόν του.

(Μετάφραση)

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

βιαστικά την πόρτα και, . . . απόμεινε σὰ νὰ μὴν πιστεῦε τὰ ματια του. Κεῖ ἀπέξω, μπροστά του, σκυφτοί, ταπεινοί, μετανοιωμένοι, στεκόνταν ὅλοι οἱ τρόφιμοι τοῦ Θεριοτροφείου, ἀπὸ τὴν Κιτρινούλα ὡς τὸν Ἀχαμνούλη μέσα στὴ μπαράγκα του!

— Μπά! καλὲ σεῖς εἴστε; . . . Ἀλήθεια; Γυρίσατε: . . . Πῶς τὸ πάθατε; . . . Ἐλάτε, ἐλάτε γρήγορα μέσα! . . . Ἐμπρός, μὴ φοβᾶστε τίποτα! Ἀφοῦ μετανοιώσατε, σὰς συγχωρῶ!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΡΟΔΟΤΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Στὸ τέλος ὁ ψηλὴς χαμῆλωσε τὴ φωνή, οἱ ἀξιωματικοὶ τὸν κύκλωσαν, κι' οἱ μορφὲς ἔγιναν σοβαρές. Ὁ ἀθλιος ἄρχισε νὰ τοὺς λέγῃ γιὰ τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἐθελοντῶν. Ὁ μικρὸς Στέν δὲ βάσταξε καὶ σηκώθηκε ἔξω φρενῶν:

— Ὅχι αὐτὸ! . . . Ὅχι αὐτὸ! . . . σὲ παρακαλῶ . . . δὲ θέλω! . . .

Μὰ ὁ ἄλλος κάγχασε, κι' ἐξακολούθησε.

Πρὶν τελειώσει ἐντελῶς, ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ ἦσαν ὀρθοί. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ἔδειξε τὴν πόρτα στὰ παιδιὰ.

Ἀρχισαν νὰ μιλᾶνε μεταξύ τους γρήγορα-γρήγορα γερμανικά. Ὁ ψηλὴς βγήκε περήφανος σὰν ἕνας δόγης, κουδουνίζοντας τὰ λεφτά του. Ὁ Στέν τὸν ἀκολούθησε μὲ σκυφτὸ κεφάλι. Κι' ὅταν πέρασε δίπλα στὸν Πρώσο πού τὸν εἶχε τόσο στενοχωρέσει μὲ τὸ βλέμμα του, ἄκουσε μιὰ σιγαλὴ φωνὴ πού τοῦ μουρμούριζε:

— Ντιόλου καλὸ αὐτό, ντιόλου καλὸ . . .

Δάκρυα τοῦ ἀνέβηκαν στὰ μάτια. Μιὰ καὶ βρέθηκαν στὴν πεδιάδα, τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ τρέχουν καὶ φτάσανε γρήγορα. Οἱ σάνκοι τους ἦταν γιομάτοι πατάτες πού τοὺς εἶχαν δώσει οἱ Πρώσοι. Ἐτοίμοι ἦσαν νὰ περάσουν δίχως δυσκολία ἀπ' τὸ φυλάκειο. Ἐτοιμαζόνταν γιὰ τὴν νυχτερινή ἐπίθεσιν. Σιωπηλοὶ στρατιῶτες μαζεύνονταν πίσω ἀπὸ τοὺς τοίχους.

Ὁ γέρο-δεκανέας ἦταν ἐκεῖ κι' ἔβαζε σὲ τάξη τοὺς ἀνδρες του μ' ἕνα τόσο εὐτυχισμένο ὄψος! . . .

Ὅταν πέρασαν τὰ παιδιὰ, τὰ γνώρισε καὶ τοὺς ἔστειλε ἕνα φιλικὸ χαμόγελο.

Ὡ πόσο κακὸ ἔκανε στὸν Στέν αὐτὸ τὸ χαμόγελο!

Μιὰ στιγμὴ τοῦ ἤρθε ἡ ἐπιθυμία νὰ ξεφωνήσῃ:

— Μὴν πᾶτε κεῖ κάτω! Σὰς προδώσαμε! . . .

Μὰ ὁ ἄλλος τοῦχε πεῖ: Ἀν μιλῆσης, θὰ μᾶς τουφεκίσουν. Κι' ὁ φόβος τὸν κράτησε.

Μπήκαν σ' ἕνα ἐρημικὸ σπίτι γιὰ νὰ μοιράσουν τὰ λεφτά . . .

Ἀλλὰ ὅταν βρέθηκε μοναχὸς τοῦ τὸ δύστυχο παιδί, ὅταν ὁ ἄλλος, ἀφοῦ πέρασαν τὶς πύλες, τὸν ἄφησε, τότε οἱ τσέπες του ἔγιναν πολὺ πολὺ βαρεῖες, καὶ τὸ χέρι ἔσφιγγε τὴν καρδιά μὲ περισσότερὴ δύναμιν ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Τὸ Παρίσι δὲν τοῦ φάνηκε πιά τὸ ἴδιο. Οἱ ἀνθρώποι πού δὲν περνοῦσαν, τὸν κοίταζαν αὐστηρά, σὰ νὰ ξερεῖν ἀπὸ ποῦ ἔρχόταν.

Τὴ λέξη «προδότης» τὴν ἄκουγε στὸ θόρυβο τοῦ δρόμου, στὰ χτυπήματα τοῦ ταμπούρου, παντοῦ. Ἐπιτέλους ἔφτασε σπίτι του, κι' εὐτυχισμένος πού ὁ πατέρας του ἔλειπε, ἔτρεξε γρήγορα στὴν κάμαρά του, νὰ κρύψῃ τὰ τάληρα πού τόσο τὸν βαρύναν.

Κατὰ τίς ὁχτῶ, ἀκούστηκε τὸ κανόνι.

— Χτυποῦνται στὸ Μπουρζέ! . . . εἶπε ὁ πατέρας πού ἤξερε ὅλα τὰ φρούρια.

Ὁ μικρὸς Στέν χλώμιασε, προσποιήθηκε πὼς ἦταν κουρασμένος καὶ πῆγε νὰ ξεπλῶθῃ· ἀλλὰ δὲν τὸν ἔπιανε ὁ ὕπνος. Ἐβλεπε τοὺς ἐθελοντὲς νὰ φτάνουν μέσ' στὴ νύχτα γιὰ νὰ ξαφνιάσουν τοὺς Πρώσους, καὶ νὰ πέφτουν αὐτοὶ στὴν παγίδα.

Θυμήθηκε τὸν δεκανέα πού τοῦχε χαμογελάσει, τὸν ἔβλεπε ξαπλωμένο ἐκεῖ κάτω στὸ χιόνι, πού κοκκίνιζε λίγο ἀπ' τὸ αἷμα του . . . καὶ πόσοι ἄλλοι μαζί του! Ἡ τιμὴ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἦταν κρυμμένη ἐδῶ, κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι του! Κι' ἦταν αὐτὸς πού τὸκανε, ὁ γιὸς τοῦ κ. Στέν, τοῦ στρατιώτη. Κλάματα τὸν ἐπνίγαν. Στὴ διπλανὴ κάμαρα ἄκουγε τὸν πατέρα του νὰ περπατᾷ, νὰ νοιῖγῃ τὸ παράθυρο. Στὸ βλῆθος τῆς πλατείας, ἀκούγονταν τὰ σαλπίσματα, οἱ διαταγές, οἱ κλαγγές τῶν ὅπλων. Μιὰ ἀληθινὴ μάχη ἐτοιμαζόταν. Ὁ δύστυχος δὲν μπόρεσε νὰ ἐμποδίσῃ ἕνα λυγμό.

— Μὰ τί ἔχεις λοιπόν; . . . εἶπε ὁ μπάρμπα-Στέν μπαίνοντας.

Τὸ παιδί δὲν μπόρεσε νὰ τὸ κρύψῃ πιά, πῆδῃ ἀπ' τὸ κρεβάτι του, ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ πατέρα του. Μὲ τὴν κίνηση πού ἔκανε, τὰ τάληρα κόλυσαν στὸ πάτωμα.

— Τί ἔκανες; ἔκλεπες; φώναξε ὁ γέρος τρέμοντας.

Τότε, δίχως νὰ πάρῃ ἀνάσα, ὁ μικρὸς Στέν τοῦτάπε ὅλα, ὅλα . . . Πῶς πῆγε στοὺς Πρώσους, τί ἔκανε . . . Ὅσο μιλῶσε, ἐνοιωθε τὴν καρδιά του νὰ ἐλαφρῶνῃ, ἐνοιωθε μιὰ μεγάλη εὐχαρίστηση πού κατηγοροῦσε τὸν ἑαυτό του. Ὁ μπάρμπα Στέν ἄκουγε κι' ἡ μορφὴ του εἶχε μιὰ ἔκφραση τρομερή. Ὅταν ὁ μικρὸς τελείωσε, ἔκρυψε τὸ κεφάλι του στὰ χέρια του κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

— Πατέρα . . . ἔκαμε νὰ πῇ τὸ παιδί.

Ὁ γέρος τὸν ἔσπρωξε ἀμίλητος καὶ πῆρε τὰ λεφτά.

— Αὐτὰ εἶναι ὅλα; ρώτησε.

Ὁ μικρὸς Στέν ἔκανε νόημα μὲ τὸ κεφάλι «ναί». Ὁ γέρος ἄρπαξε τὸ ντουφέκι του, τὸ γέμισε. καὶ βάζοντας τὰ χρήματα στὴν τσέπη του:

— Καλὰ, πᾶν νὰ τοὺς τὰ γυρίσω.

Καὶ δίχως νὰ προσθέσῃ οὔτε μιὰ λέξη, δίχως νὰ γυρίσῃ τὸ κεφάλι του, κατέβηκε κι' ἀνακατόνηκε μὲ τὸ στρατό, πούφευγε μέσ' στὴ νύχτα. Κανένας δὲν τὸν ξανάδε πιά ἀπὸ τότε.

(Μετάφραση ἀπ' τὸ γαλλικὸ τοῦ Α. Daudet.)

ΛΙΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΛΑΪΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΜΑΣΤΡΟ-ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ

Ὁ Μάστορ-Παῦλος, προκομμένος κι' ἐπιτήδειος τεχνίτης, ἦταν γιὰ τὴν ἐποχὴ του — ἐδῶ καὶ σαράντα χρόνια — ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους τσαγγάρηδες, καὶ γι' αὐτὸ εἶχε πάντα παραγγελίες, πού πολλές φορές καὶ δὲν τις πρόφτανε.

Ἡ δουλειὰ του, πού ὁλοένα καὶ μεγάλωνε, τὸν ἀνάγκασε νὰ پاῖρνῃ στὸ μαγαζί γιὰ βοηθοὺς του, ἕνα ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ του, καθὼς τελείωναν τὸ δημοτικὸ σχολεῖο.

Αὐτὸ τὸ δικαιολογοῦσε λέγοντας:

— Ἀς λείπουν ἀπὸ τοὺς γιούς μου τὰ πιδὸν πολλὰ γράμματα· ὁ καλὸς καὶ προκομμένος τεχνίτης δὲν φοβᾶται νὰ πεινάσῃ ποτέ.

Ἐτοίμοι στὸ μαγαζί του δὲν εἶχε πιά ξένο ἐργάτη· ἦταν αὐτὸς μὲ τοὺς ἑξη γιούς του, πού ὁ μεγαλύτερος ἦταν εἰκοσιδύο χρονῶν καὶ ὁ μικρότερος δεκατριῶν.

Ὅλοι τοῦ ἔμοιαζαν στὴν προκοπὴ του, στὴν ἐξυπνάδα, καὶ ποῖος λίγο, ποῖος πολὺ, στὴ γλυκειὰ του γλῶσσα καὶ στὰ ἀστεῖα του.

Σ' αὐτὰ ὅμως ὅλους τοὺς ξεπερνοῦσε ὁ μικρότερος του γιός, ὁ Κώστας, πού ἔλεγε τὰ περισσότερα καὶ τὰ πιδὸν τσουχτερά· καὶ αὐτὸ γιὰ τὴν μικρὴ καὶ δὲν εἶχε τὴ φρόνησιν τῶν μεγαλύτερων καὶ προπάντων τοῦ πατέρα του, πού εἶχε ἀκόμη καὶ

τὸ μεγάλο χάρισμα νὰ μὴν ξεπερνᾷ μὲ τὰ πειράγματα του τὰ ὅρια τῆς ἀνοχῆς, καὶ ἔτσι οἱ πειραζόμενοι ἀπ' αὐτὸν δὲν θύμωναν ποτέ.

Κάποτε μπήκε στὸ μαγαζί τοῦ Μάστορ-Παύλου δειλὴ-δειλὰ ἕνας νέος, πού ἦταν ἀπὸ τὸ κοντινὸ χωριό, νὰ παραγγείλῃ τὰ γαμπριάτικα του παπούτσια.

Ἀφοῦ τοῦ πῆραν μέτρο καὶ συμφώνησαν καὶ τὴν τιμὴ, ζήτησε ὁ χωριατόγαμπρος νὰ γίνουν τὰ παπούτσια του καὶ «τριζάτα».

Ἐδῶ ὁ Μάστορ Παῦλος τοῦ εἶπε χαμογελώντας:

— Ἀμ' δὲν τὸλεγε, παληκάρι μου, αὐτὸ πιδὸν μπρουστά; γιὰ τὴν συμφωνία θάταν ἄλλη.

Καὶ ἀφοῦ στάθηκε λίγο, πρόσθεσε:

— Γιὰ νὰ σοὺ κάνω τὰ παπούτσια σου νὰ τρίζουν, θὰ μοῦ φέρῃς δυὸ φρέσκα αὐγά, νὰ κάνω μ' αὐτὰ ἀλοιφή, νὰ λείψω ἀπὸ μέσα τὰ πετσιὰ καὶ θὰ ἴδῃς τί κελαῖδημα θὰ κάνουν!

— Ἀμ' ἀν εἶναι ἔτσι, τοῦ εἶπε ὁ χωριάτης, ἐγώ, μάστορα, θὰ σοὺ φέρω ὅχι δυὸ αὐγά παρὰ τέσσερα!

Καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ μαγαζί χαρούμενος καὶ βιαστικός.

Σὰν ἔφυγε αὐτός, τὰ παιδιὰ τοῦ Μάστορ-Παύλου ξέσπασαν σὲ γέλια μὲ τὰστεῖο τοῦ πατέρα τους.

Ἦξεραν πὼς γιὰ νὰ τρίζουν τὰ παπούτσια, γιὰ ὅσους ἤθελαν τότε αὐτὴ τὴ μέθοδο, ἔβαζαν ἀνάμεσα στοὺς δυὸ πάτους τοῦ παπουτσιοῦ, δυὸ μικρὰ κομμάτια φιλὸ πεσιό, πού τὸ γυαλιστερό τους μέρος ἀντίκρυζε καὶ ἄκουμποῦσε τὸ ἕνα στ' ἄλλο· ἔτσι, μὲ τὸ περπάτημα, γινόταν προστριβὴ τῶν δυὸ μικρῶν πεσιῶν καὶ ἀκούγονταν τὸ τρίξιμο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ χωρικὸς πῆγε στὸ τσαγγαράδικο τέσσερα αὐγά, πού τὰ εἶχαν κάνει οἱ κότες του τὸ πρωτὶ.

Ἐκεῖνα τὰ παπούτσια τὰ πέτυχε ὁ Μάστορ-Παῦλος τόσο πολὺ στὸ τρίξιμο, πού ἔγινε κρότος σὲ ὅλο τὸ χωριό· κι' αὐτὸ φάνηκε, γιὰ τὴν ὕστερα ἀπὸ λίγο, πολλοὶ χωριανοὶ τοῦ γαμπροῦ κατέβαιναν στὸ μαγαζί τοῦ Μάστορ-Παύλου καί, παραγγέλλοντας παπούτσια τριζάτα, ἔδιναν μόνον τοὺς γι' αὐτὰ καὶ ἀπὸ ἕνα ζευγάρι φρέσκα αὐγά.

Ἐτοίμοι τὸ ἀστεῖο τοῦ Μάστορ-Παύλου στὸ γαμπρὸ ἔπιασε γιὰ καλὰ, κι' ἔγινε ἀφορμὴ νὰ τρώῃ μὲ τὴν οἰκογένειά του φρέσκα αὐγά σχεδὸν καθ' ἡμέρα.

**

Μὲ τὸν καιρὸ, μὲ τὴν καλὴ δουλειὰ καὶ μὲ τὴν οἰκονομία, ὁ Μάστορ-Παῦλος ἀγόρασε οἰκόπεδο κι' ἔχτισε

ἕνα σπιτάκι, πού ἀπὸ πάνω, ἀντὶ νὰ τὸ σκεπᾶσῃ μὲ κεραμίδια, ἔκανε μιὰ μεγάλη ταράτσα.

Σ' αὐτὴν, τὰ βράδια τοῦ καλοκαιροῦ ἔπαιρνε τὸν ἄέρα του, ἔτρωγε μὲ τὴ γυναικά του καὶ μὲ τὰ ἑξη παιδιὰ του, καὶ ἀκόμη τὴ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ νὰ κοιμούνται στρωματσάδα.

Στὴ μιὰ μεριά, πού ἦταν κατὰ τὸ δρόμο, ξαπλώνονταν ὁ Μάστορ-Παῦλος δίπλα τοῦ ὁ μεγαλύτερός του γιός, καὶ στὴν ἀράδα ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ τοῦ ἀνάλογα μὲ τὴν ἡλικία τους. Τὴν σειρὰ ὅλη, πρὸς τὸ μέρος τῆς αὐλῆς, τὴν ἔκλεινε ἡ Μάστορ-Παυλαῖνα. Ἐτοίμοι εἶχε πλάι της, γιὰ νὰ τὸ προφυλάξῃ καλύτερα, τὸ στερονοπαῖδι τῆς τὸν Κώστα, πού τὸν ἔκανε κι' αὐτὴ, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, γούστο γιὰ τὰ ἑξυπνα πειράγματα τοῦ καὶ τὰστεῖα του.

Στὸ πεζούλι πού ἦταν, κατὰ τὸ μέσα μέρος τοῦ σπιτιοῦ, συνήθιζαν καὶ ἔβαζαν κανάτια αἰγινίτικα μὲ νερό γιὰ νὰ κρυώνῃ.

Ἀργὰ κάποια νύχτα, ξύπνησε ὁ Μάστορ-Παῦλος διψασμένος πολὺ ἀπὸ τὴ σκορδαλιά πού εἶχαν φάει ἐκεῖνο τὸ βράδυ, καὶ σκουντώντας τὸν μεγαλύτερό του γιὸ πού κοιμόταν δίπλα του, τοῦ εἶπε:

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ναι, ἀγαπητέ μου, εἶμαι ἕνα ἔρημο παιδί. Ἐτοίμοι μὲ θέλει τουλάχιστο ἡ κυρία Ρωξάνη Ἀνεμώνη καὶ . . . μὲ κακομεταχειρίζεται, μὲ βασανίζει πολὺ. Εἶδες . . . Μ' ἀναγκάζει νὰ φορῶ παλιόρουχα, κουρέλια, καὶ νὰ γυρίζω λαγκάδια καὶ βουνά . . . Θέλει νὰ ζῶ ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνη τῶν καλῶν ἀνθρώπων, σὰν τὴ γριά χωριάτισσα πού μοῦ ἔδωσε πρωτότερα νὰ φάω . . . Καὶ βάζει Ἀτσιγγανούς νὰ μ' ἀρπάζουν κάθε δέκα λεπτά τῆς ὥρας, καὶ νὰ μὴν ἔρω πῶς νὰ γλυτώσω ἀπ' τὰ χέρια τους.

— Αὐτὴ; ἔκαμε ὁ Ριρῆς μὲ ἀγανάκτηση.

— Αὐτὴ, βέβαια! εἶναι ὁ ἐχθρὸς μου, ὁ δῆμιός μου. Πρέπει νὰ μὲ λυπάσαι, Ριρῆ, νὰ μὲ λυπάσαι! . . .

— Μὰ σὲ λυπάμαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιά! φώναξε ὁ Ριρῆς. Πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, Φιλμάκη μου! Αὐτὸς ὁ Ἀτσιγγανὸς μπορεῖ νὰ ξανάρθῃ! . . .

— Δὲν εἶναι φόβος γιὰ τὴν ὥρα. Πῆγε νὰ ράψῃ τὸ παντάλονι τοῦ πού τοῦ τὸ ἐξέσκισε ὁ Μιστοῦ. Ἐπειτα, πού

— Γιάννη, σήκω, καίμενο παιδί, νὰ μοῦ φέρῃς ἀπὸ τὸ κανάτι λίγο νερό γιὰ τὴ διψά.

Ὁ Γιάννης τοῦ ἀπάντησε:

— Καλὰ πατέρα· καὶ γύρισε καὶ ξύπνησε τὸν ἀδελφὸ τοῦ λέγοντάς του:

— Ἀριστείδη, σήκω βάλε ἀπὸ τὸ κανάτι ἕνα ποτήρι νερό, νὰ τὸ φέρῃς τοῦ πατέρα πού διψάει.

Μὰ ὁ Ἀριστείδης ξύπνησε τὸ Γιώργη, ὁ Γιώργης τὸ Νικόλα, ὁ Νικόλας τὸ Δημήτρη καὶ ὁ Δημήτρης τὸν μικρότερο τὸν Κώστα, δίνοντας ὁ ἕνας στὸν ἄλλον τὴν παραγγελιὰ τοῦ πατέρα τους γιὰ τὸ νερό.

Ὁ Κώστας, πού ἀγουροξύπνησε, ἀνακάθησε στὸ στρώμα του, ἔτριψε μὲ τίς γροθιές του τὰ μάτια του, φύσηξε, ξεφύσηξε, καὶ γυρίζοντας κατὰ τὸ μέρος πού ἦταν ὁ πατέρας του, τοῦ φώναξε:

— Ἀαχ, πατέρα, δὲν ἀφίνεις αὐτοὺς τοὺς προκομμένους πού θέλουν νὰ κάνουν τοὺς μεγάλους ἀφεντάδες, καὶ μὲ ξύπνησαν παράκαιρα, καὶ νὰ σηκωθῇς νὰ βάλῃς νερό μόνος σου, νὰ πῆς νὰ τὸ εὐχαριστήσῃς, καὶ ὕστερα νὰ μοῦ φέρῃς καὶ μὲνα ἕνα ποτήρι, πού διψᾷ ὁ καίμενος ἀπὸ τὴ σκορδαλιά πού ἀνάψε καὶ κόρωσε τὰ σωθικά μου;!

ΠΑΝΑΓ. Α. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΜΑΜΜΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HENRI JEANNE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ναι, ἀγαπητέ μου, εἶμαι ἕνα ἔρημο παιδί. Ἐτοίμοι μὲ θέλει τουλάχιστο ἡ κυρία Ρωξάνη Ἀνεμώνη καὶ . . . μὲ κακομεταχειρίζεται, μὲ βασανίζει πολὺ. Εἶδες . . . Μ' ἀναγκάζει νὰ φορῶ παλιόρουχα, κουρέλια, καὶ νὰ γυρίζω λαγκάδια καὶ βουνά . . . Θέλει νὰ ζῶ ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνη τῶν καλῶν ἀνθρώπων, σὰν τὴ γριά χωριάτισσα πού μοῦ ἔδωσε πρωτότερα νὰ φάω . . . Καὶ βάζει Ἀτσιγγανούς νὰ μ' ἀρπάζουν κάθε δέκα λεπτά τῆς ὥρας, καὶ νὰ μὴν ἔρω πῶς νὰ γλυτώσω ἀπ' τὰ χέρια τους.

— Αὐτὴ; ἔκαμε ὁ Ριρῆς μὲ ἀγανάκτηση.

— Αὐτὴ, βέβαια! εἶναι ὁ ἐχθρὸς μου, ὁ δῆμιός μου. Πρέπει νὰ μὲ λυπάσαι, Ριρῆ, νὰ μὲ λυπάσαι! . . .

— Μὰ σὲ λυπάμαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιά! φώναξε ὁ Ριρῆς. Πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, Φιλμάκη μου! Αὐτὸς ὁ Ἀτσιγγανὸς μπορεῖ νὰ ξανάρθῃ! . . .

— Δὲν εἶναι φόβος γιὰ τὴν ὥρα. Πῆγε νὰ ράψῃ τὸ παντάλονι τοῦ πού τοῦ τὸ ἐξέσκισε ὁ Μιστοῦ. Ἐπειτα, πού

νὰ πᾶν; Παντοῦ ἡ κυρία Ρωξάνη ἔχει Ἀτσιγγανούς κι' ἄλλους κακοὺς ἀνθρώπους γιὰ μὲνα. Καλύτερα νὰ ὑπομένω τὴν τύχη μου καὶ νὰ μὴ χαλῶ μάλιστα τὴν καρδιά μου . . . Ἐξακολουθῶ. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ κυρία, πού γράφει δράματα γιὰ κινηματο-

— Αὐτὴ; ἔκαμε ὁ Ριρῆς μὲ ἀγανάκτηση.

— Αὐτὴ, βέβαια! εἶναι ὁ ἐχθρὸς μου, ὁ δῆμιός μου. Πρέπει νὰ μὲ λυπάσαι, Ριρῆ, νὰ μὲ λυπάσαι! . . .

— Μὰ σὲ λυπάμαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιά! φώναξε ὁ Ριρῆς. Πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, Φιλμάκη μου! Αὐτὸς ὁ Ἀτσιγγανὸς μπορεῖ νὰ ξανάρθῃ! . . .

— Δὲν εἶναι φόβος γιὰ τὴν ὥρα. Πῆγε νὰ ράψῃ τὸ παντάλονι τοῦ πού τοῦ τὸ ἐξέσκισε ὁ Μιστοῦ. Ἐπειτα, πού

— Αὐτὴ; ἔκαμε ὁ Ριρῆς μὲ ἀγανάκτηση.

— Αὐτὴ, βέβαια! εἶναι ὁ ἐχθρὸς μου, ὁ δῆμιός μου. Πρέπει νὰ μὲ λυπάσαι, Ριρῆ, νὰ μὲ λυπάσαι! . . .

— Μὰ σὲ λυπάμαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιά! φώναξε ὁ Ριρῆς. Πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, Φιλμάκη μου! Αὐτὸς ὁ Ἀτσιγγανὸς μπορεῖ νὰ ξανάρθῃ! . . .

— Δὲν εἶναι φόβος γιὰ τὴν ὥρα. Πῆγε νὰ ράψῃ τὸ παντάλονι τοῦ πού τοῦ τὸ ἐξέσκισε ὁ Μιστοῦ. Ἐπειτα, πού

— Αὐτὴ; ἔκαμε ὁ Ριρῆς μὲ ἀγανάκτηση.

— Αὐτὴ, βέβαια! εἶναι ὁ ἐχθρὸς μου, ὁ δῆμιός μου. Πρέπει νὰ μὲ λυπάσαι, Ριρῆ, νὰ μὲ λυπάσαι! . . .

— Μὰ σὲ λυπάμαι μ' ὅλη μου τὴν καρδιά! φώναξε ὁ Ριρῆς. Πᾶμε νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, Φιλμάκη μου! Αὐτὸς ὁ Ἀτσιγγανὸς μπορεῖ νὰ ξανάρθῃ! . . .

— Δὲν εἶναι φόβος γιὰ

γράφο, με θεωρεί χαμένο παιδί, που ή μητέρα του τὸ γυρεύει. Καταλαβαίνεις;

— Ναι, ναι! φώναξε ὁ ὀρφανός. Καταλαβαίνω. Ἀφοῦ σ' ἔχασε, βέβαια θὰ σὲ γυρεύῃ... Κι' ἐλπίζω πὼς μὲ μέρα θὰ σὲ ξαναβρῇ.

— Κι' ἐγὼ τὸ ἐλπίζω... Θάργη-ση ὅμως ἡ καίμενη, ἐξαιτίας τῆς κυρίας Ἀνεμώνη, πού ἄλλο δὲν σοφί-ζεται παρὰ πὼς νὰ τῆς βάζῃ ἐμπόδια... Ὡστόσο, θὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι εὐχάρι-στο πού τὸ ἔμαθα πρὸ ὀλίγου. Ἡ κυρία Ἀνεμώνη γελάστηκε. Τὸ χαμένο παιδί, τὸ ὀρφανό, πού τὸ γυρεύει ἡ μαμμὰ του καὶ θὰ τὸ ξαναβρῇ, δὲν εἶμαι ἐγὼ... εἶσαι σύ;

— Ἐγώ;!

Ἡ συγκίνηση τοῦ Ριρῆς ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἂν ὁ Φιλμάκης τὴν ἔ-δλεπε, θὰ τὸν λυπόταν καὶ θὰ στα-ματοῦσε. Ἀλλὰ ὁ μικρὸς καλλιτέ-χνης, πού διηγόταν ἀπλούστατα τὸ ἔργο πού ἔπαιζε, εἶχε πάρει πιά φόρα.

— Ναι, ἐξακολούθησε. Αὐτὸ εἶναι ὀλοφάνερο. Μόνο αὐτοὶ οἱ τυφλοὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τὸ ἴδουν. Εὐτυχῶς ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ καὶ τώρα θὰ κάμω ὅ,τι πρέπει. Ριρῆ μου, ἔχε ἐμπιστοσύνη σὲ μένα. Σοῦ παραχωρῶ τὴ θέση μου. Εἶναι δική σου, μ' ὅλα τὰ δυ-σάρεστα μὰ καὶ μ' ὅλα τὰ εὐχάριστα πού ἔχει. Στὸ ἐξῆς ἐσένα θὰ κυνηγοῦν οἱ Ἀτοίγγανοι κι' οἱ ἄλλοι κακοὶ ἄν-θρωποι τῆς κ. Ἀνεμώνη. Ἐσὺ θὰ υποφέρῃς. Κι' ἐσὺ θὰ γίνῃς κατόπι

Ὁ κ. Τυχικός.

εὐτυχισμένος. Ναι, ὅστερ' ἀπὸ τόσες καὶ τόσες δυστυχίες καὶ περιπέτειες, μὴ μέρα, θὰ βρεθῇς μπροστὰ σὲ μιὰ ὡ-ραία κυρία, ξανθὴ, μὲ γαλάζιο φόρε-μα, μέσα σ' ἓνα θαυμάσιο περιβόλι, κοντὰ στὴ θάλασσα, κι' ἡ κυρία αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μαμμὰ σου!

Ὁ Ριρῆς ἔβγαλε μιὰ φωνή. Τὰ μάγουλά του ἔγιναν κατκόκκινα. Γιά τὴ γαλάζια του μαμμὰ λοιπὸν τοῦ ἔ-λεγε ὁ Φιλμάκης;...

— Καὶ ποῦ τὸ ξέρεις αὐτό; ψιθύ-ρισε.

— Τὸ ξέρω! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ φίλος του. Εἶναι μυστή-ρια τῆς... Τέχνης, πού ἐσὺ δὲν μπορεῖς νὰ τὰ ἐξηγιά-σῃς. Ἀλλὰ πίστευε, βα-σίζου σὲ μένα. Τὸ ξέρω. Ἐ-τσι θὰ γίνῃ, ὅπως σοῦ λέω.

(Καὶ βέβαια ἔτσι θὰ γι-νόταν, ἀφοῦ ἔτσι ἦταν γραμμένο στὸ σενάριο τῆς κυρίας Ἀνεμώνη...)

— Μιὰ ὡραία ξανθὴ κυρία;...

— Ναι!

— Μ' ἓνα φουστάνι γαλάζιο;...

— Σὰν τὸν οὐρανὸ καὶ σὰν τὴ θάλασσα.

— Καὶ θάναί σ' ἓνα ὠραῖο περιβόλι;

— Στὸν παράδεισο!

— Στ' ἀκρογιάλι;

— Ναι... εἶδα τὴ φω- «Ὁ Ριρῆς θὰ παίξῃ τὸ ρόλο μου!» (Σελ. 547, στ. α'.)

τογραφία... εἶναι κάτι ἔ-ξοχο!... Λοιπὸν, Ριρῆ, σοῦ ἀρέσει;

— Ὁ, ναι!

Τὰ φηρημένα μάτια τοῦ μικροῦ πα-ρακολουθοῦσαν τώρα τὸν Ριρῆ. Τὰ λόγια τοῦ Φιλμάκη τοῦ εἶχαν φέρεῖ μπροστὰ του τὴ Γαλάζια Μαμμὰ, τὴν ξανθὴν μὲ τὸν οὐρανὸ φόντο, ὅπως τὸν κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά της, κον-τὰ στὴ θάλασσα, πού τὰ κύματά της, χαϊδευτικά, ἔφθαναν ὡς τὸ θαυμάσιο περιβόλι...

Ἀπ' ὅσα τοῦ εἶχε πεῖ ὁ φίλος του, αὐτὸ μόνο συγκρατοῦσε: ἡ μαμμὰ του τὸν γύρευε, ὁ Φιλμάκης θάβγαζε ἀπὸ τὴ μέση ὅλα τὰ ἐμπόδια, καὶ στὸ τέλος ἡ μαμμὰ του θὰ τὸν ἔβρισκε.

Ὁ, γὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ θαῦμα, νὰ ἴδῃ αὐτὴ τὴν εὐτυχία, ὁ Ριρῆς ἦταν ἔτοιμος νὰ ψηφίσῃ ὅλα τὰ κακά, ὅλες τὶς δυστυχίες, ὅλες τὶς περιπέ-τειες πού θὰ τὸν ἔκανε νὰ υποστῇ, ὅπως τώρα τὸν Φιλμάκη, ἡ κακὴ Ρωξάνη Ἀνεμώνη!...

Ἀξαφνα, ἡ ἐλπίδα του, ἡ χαρὰ του, ἡ ἐνθουσιασμὸς του ξέσπασαν· σὰν ἡλιαχτίδα διαπέρασαν τὰ σύννεφα τῆς θλίψης του, κι' ὀλόφωτος, πασί-χαρος, ἀγκάλιασε πάλι τὸ φίλο του φωνάζοντας:

— Ὁ, τί καλὸς πού εἶσαι, Φιλμά-κη! Σάγαπῶ!

Ὁ Φιλμάκης σηκώθηκε κατευχα-ριστημένος.

— Τώρα δὲν μένει, εἶπε, παρὰ νὰ νανγγεῖλω τὸ πρᾶγμα στὸν κ. Τρι-

νολά. Ἐσὺ περιμένε με, γιατί δὲν κάνεις νᾶσαι μπροστὰ. Ἐγὼ ἐγὼ τί σοῦ λέω...

— Καλὰ, ἀποκρίθηκε σταθερὰ ὁ Ριρῆς· θὰ περιμένω νὰ μὲ φωνάξῃς.

— Κι' ἔννοια σου σύ, εἶπε ὁ Φιλ-μάκης χαϊδεύοντας τὸ μικρὸ στὸ κε-

φάλι, γιατί ὅλ' αὐτὰ πού κάνω, εἶναι γιὰ καλὸ σου. Ἄν ἐπιτύχῃ τὸ σχέ-διό μου, θὰ ξαναβρῇς οἰκογένειά. Γειά σου, περιμένε!

Καὶ ξεκίνησε νὰ βρῇ τὸν Τρινολά.

«Τὸ κεφάλι τοῦ μικροῦ θὰ ἔγινε καζάνι μ' αὐτὰ πού τοῦ εἶπα, συλλογι-ζόταν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως ἐλπίζω νὰ εἶναι καλὸ. Ἄν παίξῃ καλὰ τὸ ρόλο του, θὰ μείνῃ στὸ θίασο καὶ θὰ ἐξα-σφαλισθῇ. Κι' αὐτὸ τοῦ ἀξίζει καλύ-τερα, τοῦ καίμενου τοῦ παιδιοῦ, παρὰ νὰ δέρνεται ἀπὸ τὸν Ἀσφαλαχτὸ καὶ τὴ Λάμια...»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Ἐνας μαλλιάρης ποιητῆς

Ὅταν ἔφτασε στὸ ξενοδοχεῖο, εἶδε νὰ σταματᾷ στὴν εἴσοδο ἓν' αὐτοκί-νητο καὶ νὰ κατεβαίνῃ ἓνας νέος μὲ ἄφθονα μαλλιά, μακριὰ ρεδιγκότα καὶ πελώρια ρεπούμπλικα. Ὅλος ὁ θιασὸς ἔτρεξε νὰ τὸν προαπαντήσῃ.

— Μπά; ὁ κύριος Τυχικός; ἔκα-με ὁ Φιλμάκης μὲ χαρὰ. Ἐρχεται στὴν ὥρα. Τί καλὰ!

Τοῦ ἔγινε μιὰ θερμότητὴ ὑποδο-χῆ. Ἀπὸ τὸν Τρινολά, πού ἔσταζε γλύκα, ὡς τὸν τελευταῖο ἡθοποιό, ὅλοι τὸν κοίταζαν στὰ μάτια, τοῦ ἔ-καναν ὑποκλίσεις, τὸν ρωτοῦσαν πὼς ἦταν, πὼς πέρασε καὶ τί ἐπιθυμεῖ. Κι' ὅταν ἀκουσαν ἀπὸ τὸ στόμα του πὼς ἦταν «κατακουρασμένος, τσακι-σμένος», ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

— Μιὰ καρέκλα γρήγορα!... Μιὰ

πολυθρόνα!... Ἐνα κρεβάτι γιὰ τὸν κ. Τυχικό!... Ἐτοιμάστε του νὰ πά-ρῃ κάτι τι!... Ἐνα ἀναψυκτικό!... Ἐνα τσάι!... Ἐνα γάλα!...

Ἐτσι θριαμβευτικά ἔκαμε τὴν εἴ-σοδό του στὸ ξενοδοχεῖο ὁ κ. Τυχι-κός. Τὸν εἶχαν περιτοιχίσει ὅλοι, τὸν σήκωναν σχεδὸν στὰ χέρια.

Ἦταν ἓνας ψηλὸς καὶ λεπτὸς νέος, ποιητῆς τὸ ἐπάγγελμα καί, γιὰ τὴν ὥρα, ἰδιαίτερος γραμματέας τῆς λο-γίας κυρίας Ρωξάνης Ἀνεμώνη. Γι' αὐτὸ τὸν εἶχαν «μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ» ὁ Τρινολά κι' οἱ ἡθοποιοὶ του.

Ὁ μαλλιάρης ποιητῆς δεχόταν σὰν ὀφειλόμενος στὸ ἄτομό του αὐτὲς τὶς ἐκδηλώσεις. Εἶχε θρονιασθεῖ σὲ μιὰ πολυθρόνα καί, ρίχνοντας ὑπεροπι-κὲς καὶ περιφρονητικὲς ματιὰς γύρω του, ἄρχισε νὰ λέῃ:

— Πρὶ τὴ μυρωδιά κουζίνας ἐδῶ-μέσα!... Πὼς μπορεῖτε καὶ ζῆτε σ' αὐτὸ τὸ βρώμικο χάνι!... Ἦρθα γιὰ τὸ σενάριο. Πού βρισκόμαστε; Προ-χωρεῖτε;

— Χμ, ἔτσι κι' ἔτσι, ἀποκρίθηκε ὁ Τρινολά. Ἐκεῖνος ὁ Φιλμάκης αἰω-νίως μᾶς φέρνει ἐμπόδια.

— Μὰ τί, ἀπὸ τὸ Φιλμάκη κρε-μαστήκαμε; ἔκαμε μὲ ἀγανάκτηση ὁ ποιητῆς. Μὴ τὸν ἀφίνετε νὰ σᾶς κάνῃ ὅ,τι θέλει. Ἡ κυρία Ἀνεμώνη δὲν τὸ ἐννοεῖ αὐτό. Καὶ βιάζεται νὰ φτάσουμε στὸ τέλος.

— Ἀ, νὰ τος!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε κι' ὁ Φιλ-μάκης. Στάθηκε θαρρετὰ μπροστὰ στὸν κ. Τυχικό καὶ τὸν χαιρέτησε σὰ... συνάδελφο:

— Γειά σας καὶ χαρὰ σας, κύριε Τυχικός!... Χαίρω πολὺ πού σᾶς βλέ-πω... Μὰ πὼς; ἡ κυρία Ἀνεμώνη σᾶς ἄφησε σήμερα νὰρθῆτε μονάχος σας;... Ἐγώ...

— Φιλμάκη! τὸν ἔκοψε ὁ Τρινο-λά. Ὁ κ. Τυχικός ἦρθε γιὰ τὸ σε-νάριο.

— Χαρὰ στο! ἔκαμε περιφρονητι-κὰ ὁ Φιλμάκης.

— Πὼς; πὼς; δὲ σᾶς ἀρέσει λοι-πὸν τὸ σενάριο; φώναξε εἰρωνικά ὁ ποιητῆς. Καὶ δὲ μοῦ λέτε, σᾶς πα-ρακαλῶ, κύριε Φιλμάκη, πὼς τὸ θέ-λατε γιὰ νὰ τὸ ἐγκρίνετε;

— Χρειαζοῦνται τροποποιήσεις! ἀποκρίθηκε σοδάρᾳ ὁ μικρός, σὰ νὰ μὴν κατάλαβε τὴν εἰρωνεία.

— Τροπο... τροπο... ἔκαμε ὁ Τυχικός, μὴ μπορώντας ἀπὸ τὴν ἀγα-νάκτησή του νὰ τελειώσῃ τὴ λέξη.

— Μάλιστα! καὶ πολλές! Καὶ πρῶτα-πρῶτα, τὸ ρόλο τοῦ παιδιοῦ δὲν τὸν θέλω. Ἄλλος θὰ τὸν παίξῃ.

— Ἄλλος; Καὶ τότε; ἐσὺ; τί θὰ παίξῃς ἐσὺ;

— Ἄλλο ρόλο πού πρέπει νὰ προ-στεθῇ. Ἐνα ρόλο πού νὰ μοῦ πᾶῃ... ρόλο κωμικό!

— Αὐτὸ δὲ θάταν ἄσχημο, εἶπε ἐδῶ ὁ Τρινολά. Οἱ κωμικοὶ ρόλοι εἶ-ναι τὸ φ ὁ ρ τ ε του. Γι' αὐτὸ κιόλα τὸν πληρώνουμε. Ναι, μὰ τὸ ρόλο τοῦ παιδιοῦ ποῖς θὰ τὸν παίξῃ;

— Τὸ παιδί πού ἔφερα, ἀποκρίθηκε ἀμέσως ὁ Φιλμάκης. Ὁ Ριρῆς θὰ παίξῃ τὸ ρόλο μου!

Ὁ Τρινολά ξέσπασε:

— Εἰσαι τρελός!

— Καθόλου, εἶμαι φρονιμώτατος. Ἀλλωστε, μὲ ξέρεις. Ὅ,τι λέω γίνε-ται. Τί σᾶς νοιάζει; Ἐγὼ θὰ τὸν δι-δάξω. Ἀναλαμβάνω.

— Καὶ τὸ σενάριο τί θὰ γίνῃ; φώ-ναξε ὁ ποιητῆς, βγάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπη του κι' ἐπισείοντας ἓνα μεγά-λο τετράδιο τσακισμένο στὰ δύο. Για-τί ἐπιτέλους ὑπάρχει κι' ἓνα σενά-

ριο!... Τὸ ξεχνᾶς, βλέπω, πολὺ... — Νά, τί τὸ κάνω ἐγὼ τὸ σενά-ριό σας! φώναξε δυνατώτερα τὸ δια-βολόπαιδο.

Κι' ἀρπάζοντας ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ποιητῆ τὸ τετράδιο, τὸ πέταξε στὸ ἀ-ναμμένο τζάκι.

— Βάνδαλε! οὐρλιασε ὁ κ. Τυχι-κός.

Κι' ὀρμώντας στὸ τζάκι, ἔχωσε ἡ-ρωϊκὰ τὸ χέρι του στὴ φωτιά καὶ τράβηξε τὸ χειρόγραφο, πού εὐτυ-χῶς δὲν εἶχε πιάσει ἀκόμα.

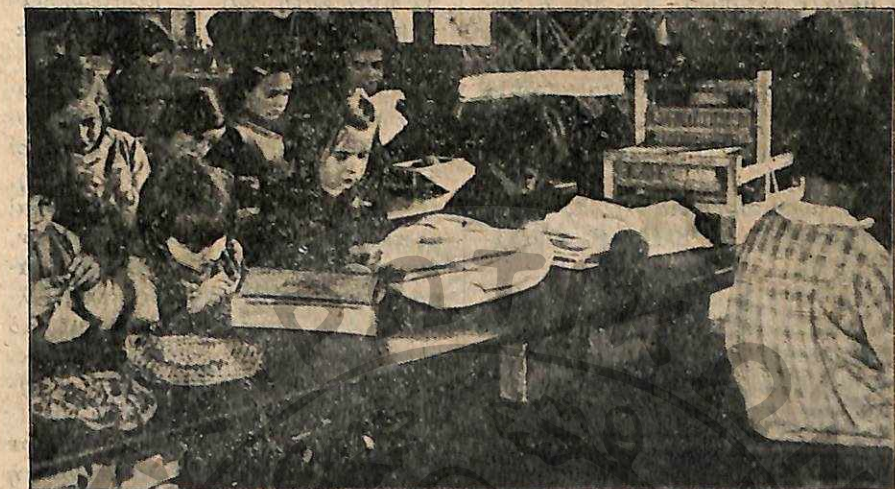
Ἐγινε πανδαιμόνιο. Ἡ Ρόξα Μῶδ ἔβγαλε μιὰ φωνή κι' ἔπεσε σὰ λιγο-θυμισμένη.

— Κύριε Τυχικός! καίγεστε!... καίγεστε!

Πραγματικῶς. Τὰ μακριὰ μαλλιά τοῦ ποιητῆ, καθὼς ἔσκυψε στὸ τζά-κι, εἶχαν πάρει φωτιά!

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΦΡΟΝΤΙΖΟΥΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τὸ φθινόπωρο μπῆκε κι' ὁ χειμῶ-νας δὲν ἄργει. Εἶναι ἡ ἐποχὴ πού ἔχει τόσες ὁμορφιὲς ἀλλὰ καὶ τόσους πόνους. Οἱ φτωχοὶ υποφέρουν περισ-σότερο μὲ τὸ κρύο, παιδάκια φτωχὰ πεινοῦν καὶ κρυώνουν. Πρέπει κά-ποιος νὰ φροντίσῃ γι' αὐτὰ καὶ μά-λιστα ἀπὸ τώρα, πρὶν ἔρθῃ τὸ κρύο κι' ἡ ἀρρώστεια. Ἐ, ποῖς λοιπὸν νομίζετε ὅτι ἔχει αὐτὴ τὴ φροντίδα; Τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ, καὶ μάλιστα τὰ φτωχὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ! Στὰ γερμα-νικά σχολεῖα, μιὰ-δυὸ ὥρες κάθε ἑ-βδομάδα ἀφιερώνονται σὲ «φιλανθρω-πικὴ ἐργασία». Κάθε παιδί δηλαδὴ θὰ ἐργασθῇ, θὰ ἐτοιμάσῃ κάτι, γιὰ νὰ πουληθῇ ὕστερα σὲ εἰδικὲς ἀγο-ρές, πού οἱ εἰσπράξεις τους μοιρά-

ζονται στὰ φτωχὰ παιδιὰ γιὰ νὰ πά-ρουν ζεστὰ χειμωνιάτικα ροῦχα. Κι' ἔτσι βλέπετε τὰ παιδιὰ, ἀγόρια καὶ κορίτσια, νὰ κεντοῦν, νὰ ράβουν, νὰ φτιάχνουν παιγνιδάκια κι' ἄλλα μικρὰ χειροτεχνήματα, γιὰ τὶς παιδικὲς αὐ-τὲς φιλανθρωπικὲς ἀγορές.

Δὲν ὑπάρχει συγκινητικώτερο πρᾶ-γμα ἀπ' αὐτό: τὰ παιδιὰ νὰ φροντί-ζουν γιὰ τ' ἄγνωστα φτωχὰ ἀδελφια τους. Καὶ δὲ θὰ ὑπάρχῃ μεγαλύτερη ἱκανοποίηση ἀπὸ τὴ σκέψη, ὅτι μὲ τὴν ἐργασία τους αὐτὴ θὰ γνωρίσῃ τὴ χαρὰ τῆς φωτιᾶς καὶ τοῦ ζεστοῦ φαγητοῦ ἓνα ἄλλο, ἄγνωστο, φτωχὸ παιδάκι, πού ἄλλοιως, μὲ τὴν δυστυ-χία πού ὑπάρχει σήμερα σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, ποῖς ξέρεῖ ἂν δὲ θὰ τουρ-τούριζε μέσα στὰ κρύα τοῦ χειμῶνα κι' ἂν δὲ θὰ λαχταροῦσε κι' αὐτὸ ἀ-κόμη τὸ ψωμί.

ΦΩΚΙΩΝ ΦΑΛΕΡΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΟΣΟΙ διαβάσατε παλιούς τόμους της «Διαπλάσεως» — πολύ παλιούς, της Α' Περιόδου — θα συναντήσατε πολλές φορές τ'ονομα πού βλέπετε στην ἐπικεφαλίδα. Ὁ Παναγιώτης Ι. Φέρμπος ἦταν, ἐκείνου τὸν καιρὸ, ταχτικός συνεργάτης. Αὐτὸς ἔκανε πάντα τὴ μετάφραση τοῦ μεγάλου μυθιστορήματος πού δημοσίευε — σὲ κάθε της τόμο ἀπὸ ἓνα, καὶ καμμιὰ φορὰ σὲ δυὸ συνεχεῖς τόμους της — ἡ «Διάπλασις». Εἶχε ἀρχίσει τὴ συνεργασία του μὲ τὴ μετάφραση τῶν «Τριῶν Μικρῶν Σωματοφυλάκων», πού δημοσιεύθηκαν στὸν 7ο καὶ τὸν 8ο τόμο τοῦ 1885. Κιτόπι μετάφρασε τὴν «Κόρη τοῦ Γερο-Θωμά», τὴς «Διετείς Διακοπές», τὴ «Γυφτοπούλα» καὶ ἄλλα. Ἦταν ὡραῖα μυθιστορήματα, πού ἔκαναν τότε μεγάλη ἐντύπωση καὶ πού ἡ φήμη τους διατηρεῖται ὡς σήμερα. Μερικὰ μάλιστα ἡ «Διάπλασις» τὰ ξαναδημοσίευσε τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια, καὶ μάλιστα ἐγὼ ἐπεξεργάστηκα τὴν παλιὰ μετάφραση τοῦ Φέρμπου γιὰ νὰ συγχρονισθῇ γι' αὐτὸ στὰ μυθιστορήματα ἐκείνα, τὰ ξαναδημοσιευμένα, βλέπετε: «μετάφραση Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.»).

Ὁμολογῶ πὺς δὲν ἐδυσκολεύθηκα καθόλου γιὰ νὰ κάμω αὐτὸν τὸ συγχρονισμό. Ἀλήθεια, ἡ γλῶσσα τοῦ Φέρμπου, στὴ βάση της, ἦταν καθαρεύουσα. Ὁ μεταφραστής ὅμως, ἀληθινὸς λογοτέχνης, τὴ ζωντάνευσε μὲ λέξεις καὶ φράσεις ἀπὸ τὴ δημοτική, κι' ὅχι μόνο στὸ διάλογο — πού ἦταν πάντα στὴν ὁμιλουμένη — ἀλλὰ καὶ στὴν περιγραφή, καὶ στὴν ἀφήγηση. Ὁ Φέρμπος, βλέπετε, πρὶν βγῇ ὁ Ψυχάρης καὶ πρὶν γίνῃ ἡ γλωσσικὴ ἐπανάσταση, εἶχε καταλάβει πὺς ἓνα μυθιστόρημα, καὶ μάλιστα γιὰ παιδιὰ, δὲν μποροῦσε, γιὰ νάρεση, νὰ ἐνδιαφέρῃ καὶ νὰ συγκινή, νὰναι γραμμένο σὲ μιὰ ψυχρή, σχολαστικὴ κι' ἀρκετὰ ἀκατάληπτη γλῶσσα ὅπως ἡ καθαρεύουσα πού ἔγραφαν στὸν καιρὸ τοῦ οἱ ἄλλοι. Καὶ τὴν ἀνακάτευε μὲ ὅσο τὸ δυνατόν περισότερα ζωντανὰ στοιχεῖα. Τάξερε πολὺ καλά τὰ ζωντανὰ αὐτὰ στοιχεῖα — λαϊκὲς λέξεις, λαϊκὲς ἐκφράσεις, λαϊκὲς παροιμίες κτλ. — καὶ τὰ ἐβάλε ἐκεῖ πού ἔπρεπε καὶ ὅπως ἔπρεπε, χωρὶς νὰ φοβᾶται μὴ τοῦ πούν πὺς «χαλᾷ τὴ γλῶσσα», αὐτὸς, ἓνας φιλόλογος, ἓνας καθηγητής.

Καὶ γιὰ νὰ τὸ ἴδῃτε καλύτερα, σὰς ἀντιγράφω ἐδῶ μερικὲς περικοπὲς ἀπὸ τὴ μετάφραση τῶν «Τριῶν Μικρῶν Σωματοφυλάκων»:

«Ὅλοι οἱ διαβάται ἐγύριζαν καὶ ἔδλεπαν τὸ ἀγοράκι μὲ μεγάλην περιέργειαν, διότι ἡ στολή του ἦτο πολὺ παράξενη. Νὰ ἴδῃτε, ἐφόρει σακκάκι μάλλινον κοντὸν χωρὶς μέσην, τὸ ὅποιον εἶχε χρώμα γαλάζιον βαθύ, τὸ βρακάκι του ἦτο ἀπὸ μαῦρον βελούδον καὶ τὸ κάτω μέρος ἦτο χρωσμένον μέσα εἰς γκέτες ἀπὸ χονδρὸν δέρμα αἰ ὅποια ἐφθάναν ὡς τὰ γόνατά του...»

«Ὅταν κατέβη εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου, ἐστάθη ἀκίνητος καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ καὶ ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπάγῃ· διότι εὐρέθη ἔξαφνα περικυκλωμένον ἀπὸ πληθὺς ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἐπήγγιζον, ἤρχοντο, ἔτρεχον, συνωθούντο, ὠμίλουν, ἐφώναζαν, καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ θόρυβος καὶ ὁ κόσμος, τὸν ὅποιον ἔδλεπε πρώτην φορὰν, τὸν ἔκαμε νὰ τὰ χάσῃ· δὲν ἦτο παῖξε-γέλασε, πρωτεύουσα ἦτον αὐτή, καὶ τί πρωτεύουσα! ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας, οἱ Παρίσιοι!»

Προσέξατε τώρα στὸ κείμενο αὐτῶν τῶν περικοπῶν. Ἄν ἐξαίρεσόμε ἓνα «συνωθούντο», ὅλες τοῦ οἱ ἄλλες λέξεις εἶναι ἀπ' τὴν κοινή, τὴν ὁμιλουμένην· πολλὲς μάλιστα καὶ μὲ τὸν δημοτικὸν τύπο: **ἐγύριζαν, ἀγοράκι, παράξενη, σακκάκι, βρακάκι, χρωσμένον, γκέτες κτλ.** Ἀλλὰ κι' ὅσες δὲν ἔχουν τὸν δημοτικὸν τύπο, εἰν' ἐπίσης γνωστὲς, κοινές, δημοτικὲς λέξεις: **διαβάται, ἐπήγγιζον, ἤρχοντο, ἔτρεχον, ὠμίλουν, κατέβη, ἐστάθη, ἤξευρε** κτλ. Ὑπάρχει ἀκόμα κι' ἡ λαϊκὴ φράση **παῖξε γέλασε**. Καὶ νὰ πῶς, στὰ χέρια τοῦ Φέρμπου, τοῦ φιλόλογου, τοῦ καθηγητῆ, ἡ καθαρεύουσα γλῶσσα, ἡ σχολαστικὴ, ἡ νεκρὴ, ζωντάνευσε μιὰ χαρὰ. Λίγο τῆς ἔλειπε γιὰ νὰ εἶναι καθαυτὸ ἡ ὁμιλουμένη. Ἐφθάνε δηλ. νὰ οὐσιωθῇ μερικὰ **νῦ**, νὰ ἀλλάξουν ἐλαφρὰ μερικὰ τύποι, — **ἔτρεχαν** ἀντὶ **ἔτρεχον** — νὰ μπῇ κανένα **ποῦ** ἀντὶ **τοῦ ὁποῖου**, ἢ κανένα **σὺ** ἀντὶ **εἰς** **τό**, καὶ νὰ, ἡ γλῶσσα πού γράφουμε σήμερα!

Ἔτσι ἀπλὰ κι' ὡραῖα μετάφραζε ἀπὸ τότε τὸ μυθιστόρημα γιὰ τὴν ἀγαπημένην του «Διάπλασι» ὁ Φέρμπος. Καὶ μποροῦσε νὰ πεῖ με πῶς, πρὶν ἀπὸ τὸν Ψυχάρη, ἡ ἐπανάστασις στὴ γλῶσσα εἶχε ἀρχίσει μὲ δυο-τρεις τέτοιους φωτισμένους πεζογράφους, προπάντων μεταφραστές.

Καὶ τῆς «Βιβλιοθήκης» πολλὰ μυθιστορήματα εἶναι μεταφρασμένα ἀ-

πὸ τὸ Φέρμπο: «Ὁ Πυραιοπώλης», «Τὸ θῆμα τοῦ φθόνου», «Ἡ Νίνα» κ.ἄ. Ἐδῶκα ἀκόμα κι' ἓνα τόμο μὲ πρωτότυπους ἑμμετρούς, «Μύθους» πού μερικὸς τοὺς εἶχε πρωτοδημοσιεύσει στὴ «Διάπλασι».

Ἀγαποῦσε πολὺ τὴν ἐργασία του γιὰ τὰ παιδιὰ, κι' ἦταν ἀφοσιωμένος ὁλόφυχα στὸ περιοδικὸ αὐτὸ τῆς νεολαίας. Καλὸς ἀνθρώπος, καλὸς φίλος, εὐγενικός, γλυκομίλητος, εὐφύλογος, πρόθυμος, ὑποχρεωτικός. Τὸν ἐκτιμοῦσαμε καὶ τὸν ἀγαποῦσαμε πολὺ ἐμεῖς πού τὸν γνωρίσαμε ἀπὸ καντά, κι' ὑποθέτω πὺς οἱ μαθητὲς του, στὰ διάφορα Γυμνάσια πού ὑπηρέτησε, θὰ τὸν ἐλάτρευαν. Πέθανε τὸν περασμένο Αὐγουστο στὸ Βόλο, σὲ προχωρημένη ἡλικία, ἀπόμαχος πιά συνταξιούχος. Τοῦ στέλναμε ἐκεῖ τὴν ἀγαπημένην του «Διάπλασι» πού τόσες τοῦ ἔφερνε γλυκεῖς ἀναμνήσεις. Κι' ἡ λύπη του, τὰ τελευταῖα χρόνια, ἦταν πού δὲν μποροῦσε νὰ τὴ διαβάξῃ, γιὰ τὴν γερωνικὰ του μάτια εἶχαν ἐξασθενήσει... Τὸν ἔκλαψαν πολλοί. Ἡ κόρη του, ἀναγγέλλοντάς μας τὸ θάνατό του, τοῦ κάλει σὲ δυὸ λόγια τὸν καλύτερο χαρὰχτηρισμό: «Προσπαθοῦσε πάντοτε νὰ φαίνεται χρήσιμος».

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΕΝΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Μιὰ μέρα, περνώντας ἓνας καθολάρης μὲ καλπασμό ἀπὸ τὴν ἀγορὰ, ἔσπασε τ' αὐγὰ ἐνὸς παιδιοῦ. Τὸ παιδί ἀρχισε νὰ κλαίῃ κι' ὁ καθολάρης τὸ ρώτησε πόσα ἦταν τ' αὐγὰ του γιὰ νὰ τοῦ τὰ πληρώσῃ. Τὸ παιδί ἀπάντησε:

— Δὲν ξέρω πόσα ἦταν, μόνο ξέρω πὺς ἂν τὰ βάλῃς 2-2, θὰ περισσέψῃ 1. Ἄν τὰ βάλῃς 3-3, ἢ 4-4, ἢ 5-5, ἢ 6-6, πάντα θὰ περισσέψῃ 1. Ἄν τὰ βάλῃς ὅμως 7-7, θὰ ῥθουν ἴσα-ἴσα.

Πόσα ἦταν τ' αὐγὰ;

ΛΥΣΙΣ

Τὰ σπασμένα αὐγὰ ἦταν 301.

Ὅταν τὰ πάρουμε 2-2, θὰ βάλουμε 150 δυάρια ($2 \times 150 = 300$) καὶ θὰ περισσέψῃ 1.

Ὅταν τὰ πάρουμε ἀπὸ 3-3, θὰ βάλουμε 100 τριάρια ($3 \times 100 = 300$) καὶ θὰ περισσέψῃ 1.

Ὅταν τὰ πάρουμε ἀπὸ 4-4, θὰ βάλουμε 75 τεσσάρια ($4 \times 75 = 300$) καὶ θὰ περισσέψῃ 1.

Καὶ τέλος — τὰλλα λογαριάστε τα σεῖς — ὅταν τὰ πάρουμε ἀπὸ 7-7, θὰ βάλουμε 43 ἐπτάρια καὶ δὲν θὰ περισσέψῃ κανένα: ($7 \times 43 = 301$).

ΓΑΛΛΟΜΑΤΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΚΕΡΚΥΡΑ

Μέσα στοῦ Ἰόνιου τὰ ὀλογάλανα νερά, Ἡ Κέρκυρα πεντάμορφη φαντάζει. Περὶφανὴ στὴν ξωτικὴ της ὁμορφιά, Βασίλισσα τῶν Ἐφτανήσων μοιάζει.

Γιομάτη πρασινάδες κι' εὐωδιές, — Κι' ἡ πέτρα της ἀκόμα ἔχει χορτάρι, — Μαγεύει ξένων μύτια καὶ ψυχές. Μὲ τὴν περισσὴ φυσικὴ της χάρι.

Ἀνάμεσα στοὺς τόσους θαυμαστὲς Πού ἔχεις, ὦρατο νησί μου ἀγαπημένο, Εἶναι καὶ μιὰ πού γράφει τώρα αὐτά, Μὲ τὸ ψευδώνυμό της ἀπὸ σὲ παρμένο:

Κορφατοπούλα

ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Ξέρετε τί εἶναι τὸ καλύτερο πράγμα; Νάσαι νοικοκυρὰ στὸ σπίτι.

Θὰ πῇτε: Τὸ χειρότερο! Σηκώνεσαι πρωτὶ. Κάνεις δουλειές...

Παραδέχομαι. Μὰ δὲ σὰς μιλῶ γι' αὐτά. Εἶναι... δευτερεύοντα πράγματα. Σὰς μιλῶ μόνο γιὰ τὰ καλά. Ἀκούστε καὶ θὰ πεισθῇτε.

Τὸ πρῶτ' σηκώνομαι ὅ,τι ὦρα θέλω χωρὶς νὰ μὲ σκουντὰ κανέναν γιὰ νὰ ξυπνήσω.

Πλένουμε, τρώω καὶ τριγυρίζω. Ἄ, τώρα δὲν εἶναι ἡ μαμὰ νὰ μοῦ λέγῃ: «Πήγαινε κάτω αὐτό. Πετᾶς φέρε ἐκεῖνο». Κι' ἐγὼ κυριολεκτικῶς πετῶ.

Ἄν μπορῶ, ἄς κίωμι κι' ἄλλοιως.

Τώρα, κατὰ τὸ κέφι πού θάχω, κάνω καὶ καμμιὰ δουλίτσα.

Εἶδ' ἐξαπλάνομαι καὶ σεμβάζω.

Ἔπειτα γίνουμαι καὶ κλειδοῦχος — ὁχι τοῦ Παραδείσου ἀλλὰ καὶ καλύτερο: τοῦ μουφῆ.

Ἐρχονται ξένοι. Σὰν ἐτοιμᾶμαι τὸ δίσκο, μπορῶ κάλλιστα νὰ γλύψω λίγο γλυκό, χωρὶς νὰ μὲ ἀγριοκοιτάξῃ κανένας.

Μελετῶ πιάνο ὅποτε μοῦ κατεβεῖ χωρὶς νάχω φωνές:

— Μελετήσας πιάνο, Χρυσάφενια;

— Ὅχι.

— Ἐμπρός, γρήγορα. Δυὸ ὥρες! — Βγαίνει ἡ καταδίκη μου.

Ὁ κατηγορούμενος, δηλαδή ἡ υποφαινομένη, λαμβάνει τὴν ἀγούσαν πρὸς τὸ μαρτύριο. Τὸ πιάνο.

Ὅχι. Τώρα, γιὰ δεκαπέντε μέρες τουλάχιστο, δὲ θὰ τὸ ὑποστῶ.

Διαβάζω ὥρατα βιβλία καὶ πότε πότε πηγαίνω καὶ τρώω λίγο φρούτο.

Καμμιὰ φορὰ μοῦ προτείνει ὁ ἀδελφός μου:

— Τρώμε λίγο γλυκό;

— Καλὲ τί λές; Πῶς; τὸ γλυκό εἶναι φαί;

Καὶ τοῦ κουδουνίζω προκλητικὰ τὰ κλειδιά.

— Καλὰ! Ἔτσι μοῦ εἶσαι; Στάσου νὰ δῇς!

Ἀλλὰ ἐγὼ πού νὰ σταθῶ!

Κι' ἀρχίζει ἓνα δαιμονισμένο κυνηγτὸ γύρω στὶς κάρμαρες.

Κάποτε σταματῶ λαχανιασμένη.

Ἀρχίζω τίς διαπραγματεύσεις:

— Καλὰ, δέχομαι. Ἀπὸ ἓνα μόνο ὅμως.

— Ὅχι. Ἀπὸ δυὸ.

— Ἄν θέλῃς. Εἶδεμὲ τὸ χάνεις κι' αὐτό.

— Δέχομαι, δέχομαι!

Αὐτὸ θὰ πῇ νάχῃς τὰ κλειδιά τοῦ μουφῆ.

Κάνεις καὶ τὸν πιὸ «ἀγριο» ἀδελφὸ ἀρνάκι.

Λοιπὸν; σὰς ἔπεισα; Τί λέτε;

Χρυσάφενια

ΕΦΥΓΕΣ...

Ἐφυγες! Νὰ τὸ πιστέψω;

Ἄραγε θυμάσαι τίς τόσες ὁμορφες στιγμές πού περάσαμε;

Χθὲς ἀκόμη ἡ μέρα ἦταν τόσο γλυκειά! Τώρα μαῦρα σύννεφα ἔχουν σκεπάσει τὸν οὐρανὸ καὶ πιέζουν βαρεῖα τὴν ψυχὴ μου. Ἡ μπόρα ἐτοιμὴ νὰ ξεσπάσῃ. Κάτι σὰν κόμπος κλείνει τὸ λαιμὸ μου. Θυμᾶσαι, Νενίτα μου. καὶ τέτοιες μέρες τὸ χειμῶνα πὺς τίς περνούσαμε; Τὸ πρῶτ' στὸ σχολεῖο, τ' ἀπόγευμα, τίς περισσώτερες φορὲς πάλι ἐκεῖ.

Ἔτσι καὶ τότε ἡ βροχὴ χτυποῦσε τὰ τεῖχη. Καθόμουν στὸ παράθυρο κοιτάζοντας τ' αὐλάκι τοῦ δρόμου, ὅταν στὴ γωνιά παρουσιαζόταν ἡ γλυκεῖα μορφή σου.

Ἔπειτα μὲ τὰ χιόνια! Ἄραγε θυμάσαι μιὰ μέρα, πού ὅλες οἱ ἄλλες μὰς ἔκλεισαν σὲ μιὰ γωνιά, κι' ἐκεῖ ἀγωνισθήκαμε σχεδὸν μιὰ ὥρα, ὅς πού ν' ἀνοίξῃ τὸ σχολεῖο; Ἐγὼ σοῦ ἐτοίμαζα τίς χιονότοπες καὶ σὺ τίς πετοῖσες.

Ἐπειτα τόσα ἄλλα ὅς πού νὰ ῥθῃ τὸ καλοκαίρι! Τὰ τραγούδια στὶς ἀλησιόνητες βόλτες τῶν διαλειμάτων!

Μιὰ μέρα μοῦ πῆρες μιὰ μαργαρίτα, καὶ σοῦ εἶπα προτοῦ τὴν ξεφυλλίσῃς πὺς θὰ σοῦ πῇ ψέματα. Σοῦ εἶπε ὅχι! κι' ὅμως ἦταν νά!

Τώρα ἔφυγες. Ὅλα γιὰ σένα θὰ εἶναι ξεχασμένα; Δὲ θέλω νὰ τὸ πιστέψω! Ἄραγε μπορεῖ μιὰ χρονιά πού γιὰ μένα εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία, γιὰ σένα νάναι ἓνα φτερό στὸν ἀνεμὸ;

Ἡ βροχὴ τώρα ἔπαυσε. Τὰ σύννεφα τρέχουν γρήγορα στὸν οὐρανόν, ὅπως τὰ περασμένα ἀπὸ μπροστά μου. Οἱ ἄλλες ζήτουν τὴ φιλία μου, τὴ συντροφία μου. Ἐγὼ ὅμως ἀνοῦμαι. Θέλω, Νενίτα μου, σὺ νάσαι ἡ μόνη φίλια τῆς ζωῆς μου καὶ θάσαι γιὰ μένα πραγματικά. Ὅσα κι' ἂν περάσουν χρόνια, ἡ ἀγνή φίλια μὰς θὰ λάμπῃ σὰν ἓνα μακρινὸ ἀστέρ τ' οὐρανοῦ. Σὺ ἄραγε θὰ θυμάσαι;

Πονεμένη Ψυχὴ

ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Μιὰ πόρτα κλείνει πίσω της, μιὰ ἀλλή ἀνοίγει μπροστά της. Στέκεται ἀναποφάσιστη μὲ βλέμμα ἀπορημένο, ἐνῶ τὰ χεῖλη της ψιθυρίζουν: καὶ τώρα;... Κάνει δυὸ βήματα, κοιτάζει ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴ πόρτα. Ἐνας κόσμος, κατὰφορτος ἀπὸ χίλια δυὸ πράγματα. Ἐνας δρόμος φαρδύς πού βγάζει σὲ χρυσά, ὅλο χρυσά... Καὶ κόσμος ἐκεῖ, πολλὸς κόσμος. Ἐλα, ἔλα! τῆς φωνάζουν, κι' ἄλλοι κοντὰ στὴν πόρτα τῆς λένε: πῆγαινε ἀπὸ κεῖ, δὲ βλέπεις τὰ χρυσά; δὲ βλέπεις τὸ φῶς; Ἀχ! πόσοι ὄνειρεῦνται αὐτὸ τὸν κόσμον, καὶ σὺ διατάξεις νὰ πᾶς;

Μὰ ἐκείνη κάνει ἓνα κούνημα τῆς κεφαλῆς καὶ φαίνεται σὰν καὶ νὰ ζητᾷ. Κι' ἔξαφνα, μιὰ λάμψη στράφτει στὰ μάτια της, ἀπ' τὰ χεῖλια τῆς βγαίνει μιὰ φωνή!...

Νά, αὐτὸ πού ζητοῦσε! Ἐνας κόσμος λουσμένος σὲ γαλανὸ σὺθαμπο ὀνείρου. Μὰ πὺς νὰ τὸν φτῶσῃ; Ὅγχοι, βουνά, ἀγκάθια, βράχοι, χαράδρες βρίσκονται μπροστά της! Κι' ἀκόμα ἀνθρώποι πού τὴ διώχνουν. Τῆς δειχνουν τὸ φῶς καὶ τὸ φαρδὺ δρόμο; Κι' ἔξαφνα, σὰ νὰ μετάνοιωσε, φεύγει, βγαίνει, κτυπᾷ τὴν ἀλλή πόρτα τὴν κλειστή. Μιὰ ὁμορφὴ νεράιδα ἀνοίγει. Μὰ μόλις τὴ βλέπει, ἔσπα σ' ἓνα σαρκαστικὸ γέλιο καὶ κλείνει τὴν πόρτα μὲ κρότο!...

Τί σκληρὴ, Θεέ μου, τί σκληρὴ! Μὰ βέβαια, ἀφοῦ στὸ πέπλο τῆς ἦταν γραμμένη μὲ αἶμα ἡ λέξη «Ἀνάμνησις». Θυμᾶται, πᾶνε ἔνδεκα χρόνια τώρα, πού μιὰ ἀθάνα παιδοῦλα κτύπησε δειλά-δειλά τὴν ἴδια πόρτα. Ἡ ἴδια ἡ νεράιδα τῆς εἶχε ἀνοίξει, μὰ τότε ἦταν γελαστὴ κι' εἶχε μιὰ ὄψη σὰν ἀγγελος! Στὸ πέπλο τῆς ἔγραφε καὶ μὲ γαλάζια γράμματα, μὰ ἡ μικρούλα δὲν ἤξερε διάβασμα. Ὅμως θυμᾶται πὺς δὲν ἦταν τὰ ἴδια ψηφία. Τὴν πῆρε ἀπ' τὸ χεράκι, κι' ἀφοῦ τὴ φίλησε στα μαλλιά, τῆς ἔδειξε ἓνα φωτεινὸ τόπο, πού ἦταν κι' ἄλλες ἀθῶες ψυχούλες, καὶ χάθηκε... Κι' ἡ παιδοῦλα γελᾷ, φαίνεται πὺς ἡ νεράιδα τῆς ἀφῆσε τὴ χαρὰ.

Κι' ὅμως αὐτὰ περάσανε! Πρέπει νὰ προχωρήσῃ. Μπαίνει στὴν ἀλλή πόρτα καὶ μ' ἀπόραση προχωρεῖ κατὰ τὸ δικὸ της κόσμον. Τὰ μάτια της ἔχουν μιὰ παράξενη ἔκφραση, ἐνῶ τὰ χεῖλη της καὶ ψιθυρίζουν...

Μῦθον τῆς Ἀνδρῶν

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ δασκάλισσα. — Τὸ ρῆμα λοιπὸν ἔχει τρία πρόσωπα στὸν ἐνικό καὶ τρία στὸν πληθυντικό: πρῶτο, δεύτερο, τρίτο. Πῆς μου, Ἐλένη: «αὐτὸς χαίρεται», τί πρόσωπο εἶναι;

Ἐλένη: — Ἐνα πρόσωπο... καλοαναθρεμμένο.

Δανάη

Ἡ Ἀλδα: — Σήμερον ἔχουμε ψάσια τὸ μεσημέρι κι' ἐγὼ δὲν τὰ τρώω· δὲ μπορῶ νὰ τὰ ὑπαφέρω.

Ἡ Σοφία: — Ἄ! Ἐγὼ τρώω πολλά.

Ἡ Ἀλδα: — Πολλά;

Ἡ Σοφία: — Πάρα πολλά.

Ἡ Ἀλδα: — Καὶ γιατί;

Ἡ Σοφία: — Θέλω νὰ μάθω κο-

Λυσόχαρτο

Ὁ Σεπτεσμένος Λόρδος βλέποντας ἔναν Ἀράπη:

— Φαντάζομαι πὺς θὰ μαυρίζῃ τὸ νερὸ ὅταν θὰ πλένεται!

Ρέλια

Οἱ ἀλλασσόντες κατοικίαν συνδρομητὰ παρακαλοῦνται νὰ δηλώσουν ἀμέσως τὴν νῆαν τὸν δευτέρου σιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐδυνόμεθα διὰ τὴν ἀπόλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

(1^η Διάπλωση τοῦ 1931, φυλ. 34.)

Ένα εὐθυμογράφημα, ένα διήγημα χιουμοριστικό σὰς εἶχα ζητήσει γι' αὐτό τὸ Διαγωνισμό, ποὺ σὰν ἐπιμύθιο νὰ πηγαίνει ἡ παροιμία «ἀλλοῦ τὰ κακαῖσματα κι' ἄλλου γεννοῦν οἱ κότες». Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς δὲν εἶμαι εὐχαριστημένη ἀπὸ τ' ἀποτελέσματα. Βέβαια, τὰ περισσότερα παιδιὰ μου δὲν ἔγραψαν· παρὰ διηγήματα κοινὰ, μὲ θέμα συνηθισμένο, δίχως πρωτοτυπία· μὰ κανένα σχεδὸν (ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων) δὲν παρανόησε τὴν παροιμία, καὶ δὴν-τρία κατάφεραν νὰ γράψουν διηγήματα ἀρκετὰ ἄρτια, ποὺ διαβάζονται εὐχάριστα.

Ἀς δοῦμε πρῶτα αὐτοὺς, ποὺ παρανόησαν τὸ θέμα κι' ἔγραψαν διηγήματα ἴσως νόστιμα, μὰ ποὺ δὲν τοὺς πηγαίνει, ἡ παροιμία.

Νά, τὸ *Οὐράνιο Τόξο*. Μὰς παρουσιάζει τὸ Γιάννη, ένα κοινὸ καὶ ξεχασμένο ὑπὸ τὴν πόλιν, ποὺ μὰς δίνει τὸ κλειδί μιάς ἀποθήκης στὸν ἀφεντικό του. Ἐκεῖνος τὸ ξεχνᾷ, σὲ μιά τσέπη τοῦ σακκακιῦ του. Τὴν ἄλλη πέρα ἐνοχοποιοῦν τὸ Γιάννη πὼς τόχασε. Στὸ τέλος τὸ κλειδί βρίσκεται, βλέπουν πὼς ὁ ὑπὸ τὴν πόλιν δὲν ἔφταιγε καθόλου, μὰ πέστε μου, ἔχει ἐδῶ τὴν θέση τῆς ἡ παροιμίας; Τὸ ἴδιο κι' ὁ *Βάσιγκτον* στὴ μικρὴ τάξη, μὰς διηγείται μιά νόστιμη ἱστοριοῦλα μὰ τὸ ρητὸ δὲν ἐφαρμόζεται καθόλου. Τὸ ἴδιο κι' ὁ *Ἐρεϊκή* μὲ τὸ διήγημά της γιὰ τὸν ἀρόση. Ἡ *Ἐρεϊκή* στέλνει καὶ δευτέρου διήγημα, ποὺ ἡ παροιμία ποὺ πηγαίνει καλύτερα εἶναι κάπως καλογραμμένο, μὰ—αὐτὸ εἶναι ὅλο.

Στὸ διήγημα τῆς *Μικρομέγλης*, «Ὁ Πρίγκιπας», μπορεῖ νὰ μὴν πηγαίνει πολὺ ἡ παροιμία, μὰ ἡ διήγησή της εἶναι χαριτωμένη.

Δὲν παρενόησαν τὴν παροιμία, ὁ *Γαβριῆς*, ὁ *Χρυσόσανδαλος Ἀγγὴ* καὶ ὁ *Ριγκολέτος*. Ἀλλὰ τὰ διηγήματά τους εἶναι κατώτερα κι' ἀπ' τὸ μέτρο.

Κι' ἐρχόμαστε τώρα σ' ένα μεγάλο σωρὸν ποὺ ὅλοι οἱ διαγωνιζόμενοι παίρνουν σχεδὸν τὸ ἴδιο θέμα. Δυὸ παιδιὰ, ένα καυχισαίριο κι' ένα θετικό, ἔχουν μὴν εὐγενική ἀμίλλα (εἶτε γιὰ μάθημα, εἶτε γιὰ παιχνίδι) γιὰ νὰ κερδίσουν ένα καλὸ βραβεῖο, ένα βραβεῖο, ἔναντι ἐπαινο (ἀδιάφορο), καὶ στὸ τέλος πάντα νικά ὁ ταπεινὸς αὐτὸς ποὺ τὸ περιμένει λιγότερο. Θέμα ποὺ θὰ τοῦ ταίριαζε καὶ τὸ ρητὸ τοῦ Εὐαγγελίου «ὁ ταπεινὸς ἐαυτὸν... κτλ.»

Ἡ *Κρινορόδινη*, ἡ *Φεμινίστρια*, ἡ *Σορέλλα ντ' Ὁζία*, ὁ *Ρασπουτίν*, ὁ *Ντίνος Ἀνδρεῖτης*, τὸ *Μύρον τῆς Ἀνδρόν*, ὁ *Κεφαλλονίτης*, ἡ *Κυρὰ-Φροσύνη*, ὁ *Νέλλης*, πραγματεύονται ἀπάνω κατὰ αὐτὴν τὴν ιδέα μὲ μικρὸς διαφορὰς ὁ καθένας.

Τὰ διηγήματα «Πέτρος ὁ ἀθλητής» «Τὸ τρέξιμο» «Οἱ ἐξετάσεις στὸ χωριό» εἶναι τὰ μετριώτερα αὐτῆς τῆς σειρᾶς, χωρὶς τίποτα τὸ ἐξαιρετικὸ οὔτε στὴ σύλληψη, οὔτε στὴν ἐκτέλεση. Σὲ ἀνώτερο καίπως θέσης ἔρχονται: τὸ διήγημα τῆς *Σορέλλας ντ' Ὁζία*, καλογραμμένο μ' ένα σχετικὸ χιούμορ· ὁ «Παῦλος καὶ Νότης» τοῦ *Ντίνου Ἀνδρεῖτη*, ποὺ χωρὶς νάχη καμμιὰ ὑπόθεση χτυπητή, εἶναι ὡστόσο

καλογραμμένο· τοῦ *Ρασπουτίν* ποὺ περιγράφει ἀρκετὰ παραστατικὰ τὴν ἀμίλλα δυὸ παιδιῶν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τους σ' ένα λογοτεχνικὸ διαγωνισμό, καὶ τέλος τὸ διήγημα τῆς *Φεμινίστριας* στὴ μικρὴ τάξη. (Ἀλλ' ἡθεῖα, πὼς μιά φεμινίστρια καταδέχεται νὰ μπαίνει καὶ στὴν... κουζίνα;) ὅπου νικά αὐτὴ χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ. Εἶναι ένα διηγηματάκι γοργὸ ποὺ διαβάζεται εὐχάριστα. Πολὺ ἀνώτερα ἀκόμα σ' αὐτὴ τὴν σειρά εἶναι τὰ διηγήματα τῆς *Κυρὰ-Φροσύνης* (ἀν καὶ κάπως φλύαρο) καὶ τῆς *Νέλλης* (ἀλλὰ γι' αὐτὸ θὰ μιλήσουμε παρακάτω).

Νά τώρα κι' ἡ *Ροδάνθη*, ποὺ... χαλαρεῖ τὸν κόσμο νὰ τῆς δώσουμε τὸ βραβεῖο!.. Ἀλλὰ... ἀλλοῦ τὰ κακαῖσματα... κτλ. Πάντως τὸ διηγηματάκι της εἶναι γραμμένο μὲ κέφι καὶ—ἀς παρηγορηθῇ μὲ τὸν Ἀ'—ἔπαινο ποὺ παίρνει, καλὸς εἶναι κι' αὐτός!..

Ἡ *Δικηγορίνα* μὰς ἔχει συνηθίσει σ' ἀνώτερα πράγματα. Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἀπέτυχε, μὰ πάντως ἡ πένη της δὲν μὰς ἔδωσε σ' αὐτὸ τὸ Διαγωνισμό, ὅ, τι μπορούσε νὰ μὰς δώσῃ. Ἀρκετὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ διηγήματα τῆς *Γλυκεῖας Πίρκας* ποὺ μὰς διηγείται ἕνα χαριτωμένο ἐπεισόδιο κάποιου μαθητικῆς ἐκδρομῆς, τῆς *Σεπεσμένης Λαίδης* μὲ τὴν νόστιμη πρωταπριλιά ποὺ τῆς σκάρωσαν οἱ φίλες της, καὶ «Ἡ γιαιὰ ἡ καϊμένη μου ἡ γιαιὰ» τῆς *Περιπλοκάδος*. Ἐδῶ βλέπουμε μιά ἀγαθὴ γριουλά ποὺ φιλοξενεῖ ένα βράδυ μιά καλογριά κι' ἕναν κουμπάρο, «μ' ὅχι πολὺ παστρικά χέλια». Φοβάται μὴν τὴν κλέψῃ ὁ κουμπάρος, μὰ τὴν παθαίνει, ἀπ' τὴν ψευτοκαλογριά, ποὺ δὲν ἦταν παρὰ μιά κοινὴ λοποδύτρια. Ἡ διήγησή της ἔχει καλὸ σχέδιο κι' εἶναι γραμμένη μὲ ὁρμή.

Καὶ φτάνουμε τώρα στὰ τρία ἀνώτερα διηγήματα τοῦ Διαγωνισμοῦ, κι' αὐτὰ εἶναι: «Ἡ ὁμπρέλλα τοῦ κ. Εὐδόκιου» τοῦ *Νάρκισσου*, «Ἡ ἀρπαγὴ τοῦ γουρουνόπουλου» τῆς *Πάνθειας Ἀβραδάτου*, καὶ «Τὸ χιλιόδραχμο βραβεῖο» τῆς *Νέλλης*. Ὁ *Νάρκισσος* μὰς ἐστειλε ένα χιουμοριστικὸ διηγηματάκι ὅπου περιγράφει τὸ πάθημα τοῦ κ. Εὐδόκιου, ἐνὸς σχολαστικοῦ τύπου, ποὺ τοῦ καταστράφηκε ἡ ὁμπρέλλα του, μὰ ἀπ' τὴν τρεῖς του ἀγάπες (οἱ ἄλλες δυὸ ἦταν ἡ πίπα του κι' ἡ γάτα του) ἀπὸ καὶ ποὺ δὲν τὸν περιέμενε, μόλις τὴν εἶχε σώσει σὲ μιά ἐκδρομὴ ἀπὸ ένα δυνατὸ ἀνεμοβρόχι. Τὸ διήγημα εἶναι ἕνα ἀληθινὸ εὐθυμογράφημα, γραμμένο μὲ χιούμορ, ἀλλὰ καθόλου παιδικό. Τὸ ἴδιο καὶ «Ἡ ἀρπαγὴ τοῦ γουρουνόπουλου» τῆς *Πάνθειας Ἀβραδάτου*, μὲ τὸ δυὸ χαριτωμένο κλισίωμα του. Νά, ένα νοστιμὸ διήγημα, μὲ κομικὸς τύπους πραγματικούς. Ὁ ἄστυνομικός, ὁ σταθμαρχὸς, ὁ χωροφύλακας Κούρνις, ἡ κυρὰ Παγώνα, εἶναι ἀνθρώποι παρμένοι ἀπὸ τὴν ζωὴ. Καὶ τὰ διαλογικὰ μέρη τοῦ διηγήματος παραστατικὰ μὲ τὴν χωριτικὴν προφορὰ.

Τὸ διήγημα αὐτὸ, ποὺ θυμίζει κάπως τὰ εὐθυμογραφήματα τοῦ Σταμ. Σταμ., θὰ ἐρχόταν πρῶτο, ἀν δὲν σκόνταβε στὸ σπουδαιότερο σημεῖο: δὲν θὰ μπορούσε νὰ δημοσιευθῇ, γιὰτι κάθε ἄλλο εἶναι παρὰ γιὰ τὸ περιοδικὸ μας. Γι' αὐτὸ τὸ προτιμάμε νὰ βραβεύσω τὸ «Χιλιόδραχμο βραβεῖο» τῆς *Νέλλης*. Μπορεῖ νὰ μὴν ἔχη τὴν χάρι, τὴν πρωτοτυπία, τὸ χιούμορ τῶν δύο προηγούμενων, ἀλλὰ

εἶναι ἕνα διηγηματάκι πολὺ καλογραμμένο, διδακτικὸ καὶ ἐντελὸς κατὰ τὸν γιὰ τὴν παιδεία. Περισσότερα δὲν σὰς λέω γιὰτι θὰ τὸ διαβάσετε.

Ὅσο γιὰ τὰ διηγήματα τῆς Μικρῆς Τάξης, ἐκτὸς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀνέφερα παραπάνω, ὁ *Μαρίνος Βέγιας* κι' ἡ *Ναῖς* ἐστειλαν τὰ σχετικῶς καλύτερα, μὰ γιὰ πρῶτο καὶ δευτέρου βραβεῖο δὲν ἦταν κανένας.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Νέλλη* [20E]

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Πάνθεια Ἀβραδάτου* [19E].—*Νάρκισσος* [18E].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Περιπλοκάς* [16E].—*Σεπεσμένη Λαίδη* [15E].—*Κυρὰ-Φροσύνη* [14E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [12E] εἰς ἑκαστον: *Μικρομέγλης*, *Δικηγορίνα*, *Γλυκεῖα Πίρκας*, *Ροδάνθη*, *Ντίνος Ἀνδρεῖτης*, *Σορέλλα ντ' Ὁζία*.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [10E] εἰς ἑκαστον: *Ἐρεϊκή*, *Ρασπουτίν*, *Οὐράνιο Τόξο*.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ, ἀπὸ [8E] εἰς ἑκαστον: *Κεφαλλονίτης*, *Χρυσόσανδαλος Ἀγγὴ*, *Γαβριῆς*, *Ριγκολέτος*.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Φεμινίστρια* [14E].—*Μαρίνος Βέγιας* [12E].—*Ναῖς* [10E].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ, ἀπὸ [8E] εἰς ἑκαστον: *Λευκάτας*, *Κρινορόδινη*, *Μύρον τῆς Ἀνδρόν*, *Γαλανομάτας*, *Βάσιγκτον*, *Γεώργιος Νικολαΐδης*.

Τὸ βραβευμένο διήγημα θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἐρχόμενο.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς *Εὐριπίδου*, τὴν 12^{ην} Ὀκτωβρίου 1932

ΚΑΙ πάλι πρέπει νὰ παρακαλέσω τοὺς φίλους μου, ὅσους χρωστοῦν τὴν συνδρομὴν τῆς καὶ τῆς δράσης της τῶρα ποὺ πῆγες στὴ Θεσσαλονίκη. Νά, ἡ καλὴ μας *Σεπεσμένη Λαίδη* εἶναι ἐδῶ κι' εἶχα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὴν γνωρίσω κι' ἀπὸ κοντά.

Δεκέτ' ὅλα, *Μυρρέττα*. Δὲν ἀμφισβῶ πὼς δὲν ἔπαφες νὰ μάγαψες ἀν κι' ἔκαμες τόσοον καιρὸ νὰ μοὶ γράψης. Εὐχαρίστω γιὰ τὰ καλὰ λόγια, σ' εὐχαριστῶ ἐπίσης κι' ὁ κ. Ε. γι' αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὴν «Ἀνέξια». Νά, τώρα περιμένουμε τὸν «Ποπολάρο» του, ποὺ θὰ παιχθῇ στὸ Ἑθνικὸ μετὰ δυὸ-τρὶς μῆνες.

Μπορεῖς, *Πούλια*, νὰ ξαναστεῖλῃς τὴς ἀπαντήσεις ἐκεῖνες, ἀλλὰ νὰ σημειώσῃς στὴν καθιερωμένη πρὸς νὰ σχισθῇ ἐκεῖνη ποὺ ἔχει σταλαῖ πρῶτα. Τὸ βλέπω πὼς σὰρξες πολὺ ἡ λογοτεχνία κι' ἔχω τὴν ιδέα πὼς μὴν μέρα θὰ διακριθῇ. Σοὺ ἐνεκρίθη, βλέπεις, καὶ τὸ πρῶτο-πρῶτο σου κομμάτι, ποὺ δὲν εἶναι πρᾶγμα συνηθισμένο. Τὸ δραματάκι ποὺ ἔγραψες ἀπὸ τὴν «Ἐδὴ» γιὰτι νὰ τὸ διαβάσω; Ἀφοῦ παίχτηκε στὴ φιλολογικὴ συγκέντρωση καὶ θριαμβεύσας, εἶναι ἀρκετό: ἐξέπληρωσε τὸ σκοπὸ του.

Καλλιὸ ἀργὰ παρὰ ποτέ, *Κική Νικολοπούλου*. Πολὺ μοὶ ἄρεσε τὸ γραμματάκι σου κι' ἐλπίζω νὰ κρατήσῃς τὴν ὁ-

μας, τὴν ἐκτιμᾷς καὶ τὴν ἀγαπᾷς πολὺ. Πάρα πολλὰ γράμματα, παιδιὰ μου, μαζεύτηκαν αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα. Καὶ γιὰ νὰ μὴ μείνουν γιὰ τὴν ἄλλη, θὰ εἶμαι ὅσο μπορῶ σύντομη στὴς ἀπαντήσεις μου.

Ἐλαβα δυὸ γράμματα σου καὶ τὴς ἀπαντήσεις σου, *Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ*. Δὲν πιστεύω νὰ φοβάσαι πᾶς τοὺς οἰσμούς. Πάσι, πέρασε κι' αὐτὸ τὸ μεγάλο κακό. Σαῖς ἐκεῖ-πέρα ἐξωφληράτε μὲ τὸν πανικό.

Σ' εὐχαριστῶ ὁ Ἀνανίας, *Δανάη*, ποὺ θυμῆθηκες τὴ γιορτὴν τοῦ. Νά, κατὰ λάθος μπῆκε *Νιόβη*. Γιατί κι' ἐκεῖνο τὸ Παιδικὸ Πνεῦμα ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ ωραῖοτατα ποὺ μοὶ ἐστειλάς ἐσύ.

Εἶδα τὴν χαρὰ σου, *Βολιώτικο Ναυτάκι*, γιὰ τὴν ἐναρξὴν τοῦ σχολείου καὶ τὴν ἐγκρίσιν τοῦ κομματιῦ. Σὲ συλλυποῦμαι γιὰ τὸ θάνατο τοῦ μικροῦ ἐξαδελφίου καὶ ἐλπίζω—δὲν τὸ διάβασα ἀκόμη—τὸ κομμάτι ποὺ σοὶ ἐνέπνευσε νάνα καλὸ καὶ νὰ δημοσιεύσῃ.

Οὐράνιο Τόξο, ὅλ' αὐτὰ ποὺ ρωτᾷς, φέτο θὰ γίνον. Ἡ «Ἐδὴ» μνησὶς εἶναι περιττὸ νὰ συμπεριληφθῇ στὴς ἀπορρίψεις, γιὰ νὰ μάθῃς τὰ ἐλαττώματά της, ἀφοῦ ἄλλο ἐλάττωμα δὲν ἔχει ἀπὸ καὶνο ποὺ σοὶ εἶπα καὶ ποὺ ἐξακολουθῶ νὰ νομίζω ὅτι τὴν κάνει ἀκατάλληλη. Ὅστε... περιμένω τὸ ἄλλο.

Πλησιάζουν νὰ τελειώσουν τὰ δευτὰ τοῦ Βασιλόπουλου, *Κρητικὸ Ἀερογιάλι*. Κι' εἶναι τόσο ὥρατο τὸ τέλος!.. Οἱ ἀπαντήσεις «διὰ ψευδωνύμων» στὰ Μ. Μυστικά εἶναι τέτοιες περὶπου: Τὶ ἄνθος σὰς ἀρέσει; Τὸ *Χρυσόάνθεμο*—Ποιὸν ποιητὴν προτιμᾷς; Αὐτὸ μὲ τὴν *Ραγισμένη Ἀύρα*. Ποιὸν ἥρωα θαυμάζεις; Τὴν *Μπουμπουλίνα*. Καὶ πάσι λέοντας.

Δὲν τόξερα, *Ταξιδιάρη*, πὼς εἶσαι τόσο... ὄνομα καὶ πρᾶγμα! Ὑψίστης ὡς τῶρα δὴν ὁχεθὼν τὴν Εὐρώπην, πῆγες στὴ Γαλλία, στὴ Γερμανία, στὴν Ἰταλία. Ἀνέβηκες στὴς Ἀλπεῖς, περπάτησες μὲ γόνδολα στὴ Βενετία καὶ μὲ καμήλα στὴν Αἴγυπτο, εἶδες ἀκόμα καὶ τοὺς οὐρανογύστες τῆς Ἀμερικής. Λίγα παιδιὰ θὰ εἶναι τόσο κοσμογυρισμένα. Κι' οὖν δὲν τὰ χόρτασες ἀκόμα τὰ ταξίδια. Μὰ μπορούσε νὰ μὴν πάρῃς αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο;

Πολὺ εὐχαριστήθηκα, *Δικηγορίνα*, μ' αὐτὰ ποὺ μοὶ γράφεις γιὰ τὴν «Χαρούμενη Συντροφιά» ποὺ θαύμασες τὴν ὀργάνωσίν της καὶ τὴν δράσιν της τῶρα ποὺ πῆγες στὴ Θεσσαλονίκη. Νά, ἡ καλὴ μας *Σεπεσμένη Λαίδη* εἶναι ἐδῶ κι' εἶχα τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τὴν γνωρίσω κι' ἀπὸ κοντά.

Δεκέτ' ὅλα, *Μυρρέττα*. Δὲν ἀμφισβῶ πὼς δὲν ἔπαφες νὰ μάγαψες ἀν κι' ἔκαμες τόσοον καιρὸ νὰ μοὶ γράψης. Εὐχαρίστω γιὰ τὰ καλὰ λόγια, σ' εὐχαριστῶ ἐπίσης κι' ὁ κ. Ε. γι' αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὴν «Ἀνέξια». Νά, τώρα περιμένουμε τὸν «Ποπολάρο» του, ποὺ θὰ παιχθῇ στὸ Ἑθνικὸ μετὰ δυὸ-τρὶς μῆνες.

Μπορεῖς, *Πούλια*, νὰ ξαναστεῖλῃς τὴς ἀπαντήσεις ἐκεῖνες, ἀλλὰ νὰ σημειώσῃς στὴν καθιερωμένη πρὸς νὰ σχισθῇ ἐκεῖνη ποὺ ἔχει σταλαῖ πρῶτα. Τὸ βλέπω πὼς σὰρξες πολὺ ἡ λογοτεχνία κι' ἔχω τὴν ιδέα πὼς μὴν μέρα θὰ διακριθῇ. Σοὺ ἐνεκρίθη, βλέπεις, καὶ τὸ πρῶτο-πρῶτο σου κομμάτι, ποὺ δὲν εἶναι πρᾶγμα συνηθισμένο. Τὸ δραματάκι ποὺ ἔγραψες ἀπὸ τὴν «Ἐδὴ» γιὰτι νὰ τὸ διαβάσω; Ἀφοῦ παίχτηκε στὴ φιλολογικὴ συγκέντρωση καὶ θριαμβεύσας, εἶναι ἀρκετό: ἐξέπληρωσε τὸ σκοπὸ του.

Καλλιὸ ἀργὰ παρὰ ποτέ, *Κική Νικολοπούλου*. Πολὺ μοὶ ἄρεσε τὸ γραμματάκι σου κι' ἐλπίζω νὰ κρατήσῃς τὴν ὁ-

πόσασή σου καὶ νὰ μοὶ γράφῃς τακτικά. Ἀλλὰ νὰ πάρῃς καὶ ψευδώνυμο.

Μόνον στὴν ἀρχὴν κατάφερα λίγο νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου, *Ντίνος Ἀνδρεῖτης*, καὶ στὸ τέλος. Στὴ μέση ἦταν τόσο ἄσπρο, ποὺ δὲν ἐδῶγα λέξη. Θὰ σὲ «φραβῶ», ποὺ λές, μόνον ἀν ἐξακολουθήσῃς νὰ μοὶ γράφῃς μὲ τόσο ξέθωρο μελάνι. Ὅσο γιὰ τὸ κομμάτι σου, πρέπει νὰ τὸ ξαναῖδω.

Νάρκισσος, σοὺ τὸ ἐστειλά στίς 5 τοῦ μηνός. Τὰ ἀπαράδεκτα ἐνεκα χρωστικῆς γράμματα δὲν ἐπιστρέφονται στὸν ἀποστολέα. Ἐγὼ διάφορα πράγματα δικὰ σου—πρὸς δημοσίευσιν—δὲν ἔχω ὅμως ἀν εἶναι ὅλα ὅσα μοὶ ἐστειλάς. Μπορῶ νὰ θυμολογῶ πόσα γράμματα σου ἔλαβα καὶ μὲ τί ἡμερομηνίας: Ὅστε, ὑπομονή. Πολὺ καλὴ ἡ Μαγικὴ Εἰκόνα. Κάποτε θὰ τὴ δημοσιεύσω.

Ἐξοχο αὐτὸ τὸ σκίτσο τοῦ Μάρκ Τουαίν, *Μαρίνος Βέγιας*, καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ τὸ ἐκοφες ἀπὸ τοὺς «Times» γιὰ νὰ μοὺ τὸ στείλῃς. Βέβαια θὰ τὸ δημοσιεύσω. Τὰ Διαπλάσσοινα θὰ εὐχαριστηθῶν πολὺ νὰ γνωρίσκουν καὶ τὴ μορφή τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ συγγραφέα. Ποὺ τόσο τὰ συγκρίνῃ μὲ τὸ «Βασιλόπουλο καὶ Ζητιανόπουλο» του.

Νά, νά, *Σεπεσμένη Λαίδη*, μοὺ τὸ εἶπε ἡ ἀδελφή σου ὅτι οὐ δὲν φοβόσουν τόσο τοὺς οἰσμούς καὶ τὴν πείραξες μάλιστα γιὰ τὸ φόβο της. Γιὰ τὴν «Ἀσκηση» ἐκείνη (1546) ἔχεις πολὺ δίκιο. Ἐγὼν λάθος στὸν ὁρισμὸ ἢ πόλιν ἀνήκει στὴ Φθιωτιδοφωκίδα τῆς Στερεᾶς κι' ὅχι στὴ Θεσσαλία.

Εἶναι βεβαιωμένο, *Ρέλια*, ὅτι τὰ ζῶα προαϊσθάνονται αὐτὰς τὴς μεγάλης φυσικῆς ἀναστατώσεως καὶ δὲν παραξενεύθηκα καθόλου ποὺ ἡ γάτα σὰς ἀνησυχοῦσε, νεύριας κι' ἔκανε τρέλλες κάθε ποὺ ἦταν νὰ γίνῃ οἰσμός. «Σεισμοκόπος» καθὼς τὴ λές. Ἐρχομαι καλὴ ἐπιτυχία στὴς εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις.

Νά, *Μαγεμένο Νησάκι*, ὅλ' αὐτὰ τὰ εἶδα στίς ἐφημερίδας καὶ πόσο σὰς συλλογίστηκα... Χαίρετ' ἄρα στὴ νέα μου φίλη. Συνδρομητρία μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα δὲν ἔχω. Πολὺ μοὶ ἄρεσαν κι' αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὸ σχολεῖο.

Καὶ τὸ δικὸ σου γράμμα. *Μπουμπουλίνα*, σ' αὐτὸ τὸ θέμα, ἐγγλωττο κι' ὥρατο. Κι' ἐγὼ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ πᾶς στὸ Πατριστημίο. Εἶναι κρίμα νὰ μὴ σπουδάζουν κορίτσια ποὺ ἀγαποῦν τόσο τὴ σπουδὴν καὶ σένα.

Εὐχαριστῶ πολὺ, *Μινώλα*. Μὰ βέβαια ποὺ κανεὶς δὲν ὀρῖς ἀπόλυτα τὴ ζωὴν σου. Δὲν νομίζεις ὅμως πὼς αὐτὰς οἱ ἀναλλαγὰς τὴν κάνουν πιὸ ὥρατα; Χαίρετ' ἄρα στὴν *Δοφνοῦλα* καὶ τὸ *Παριζιάνικο Χαμίνι*, καὶ περιμένω.

Πολὺ ὁσπτά, *Μαῦρος Ἀστέ*, κι' ἴσως ἡ πολλὴ ταπεινὰ κουράζει περισσότερο κι' ἀπὸ τὴν πολλὴ δουλειά. Φίλησέ μου τὴ μικρούλα ἀδελφή σου, ποὺ διαβάζει μὲ θέρημ τὸ «Θηριοτροφεῖο». Εὐχαριστῶ γιὰ τίς καλὰς διαθέσεις κι' εὐχομαι κι' ἐγὼ νὰ εἶσαι τυχερός...

Εὐχαρίστω, *Τατίνα*, νὰ μοὺ στείλῃς τὸ ποίημά σου, ἀλλὰ γιὰτι ὅχι γιὰ τὴ Σελίδα; Δηλαδή γιὰτι νὰ μὴ δημοσιευθῇ ἀν εἶναι καλὸ; Κι' ἀν δὲν εἶναι, πάλι θὰ μὰθῃς τὸ γιὰτι ὅπως κι' ἀν μοὺ τὸ ἐστελνῃς μόνον γιὰ νὰ τὸ διαβάσω. Γιὰ τὸ ἄλλο δὲν συμφωνῶ, γιὰ λόγους ποὺ δὲν ἔχω τόπο νὰ σοὺ ἀναπτύξω.

Ἡ γνώμη μου, *Γαλαξιδάκη*, εἶναι νὰ περιμένῃς καλύτερα καὶ, τοῦ χρόνου ποὺ θὰ ἔλθῃς, νὰ ἐγγραφῇς στὴ φιλολογία. Γιατί, γιὰ νὰ κερδίσῃς ἕνα χρόνο—ποὺ εἶναι

καὶ ζήτημα ἀν θὰ τὸν κερδίσεις—νὰ σπουδάσῃς Νομικὰ, ποὺ ἴσως δὲν θὰ ταγαπᾷς τόσο; Στὸ μεταξὺ αὐτὸ διάβαζε φιλολογικά. Τὸ γράμμα σου μ' εὐχαρίστησε πολὺ. Στὴ Ρουμανία, φαίνεται, ἔχετε καὶ καλὸ μᾶδρο μελάνι...

Κρίμα, *Ἀϊντά*, ποὺ δὲν πρόφτασες νὰ παντῆσῃς στὴν Κυριακή, γιὰτι θὰ τὴ στολίσεις αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ προτιμᾷς. Καὶ μὲνα βουρκώνουν τὰ μάτια μου κάθε φορὰ ποὺ τὸ λέω. Ἐλαβα καὶ τὸ κομμάτι σου διορθωμένο κατὰ τίς ὑποδείξεις μου. Κι' ἐλπίζω τώρα νὰ εἶναι καλὸ. Ἀλλ' ἀπ' τὸ Φεβρουάριο μποροῦσες νάχες στείλῃς κι' ἄλλο, γιὰ νὰ μὴν ἀνυπομονῇς τώρα νὰ μάθῃς τὴν τυχὴ του—πρᾶγμα ποὺ μπορεῖ καὶ ν' ἀργήσῃ...

φτας, θά τὴν ἰδῇς, μαζὶ μ' αὐτήν, όταν θὰ γυρίσῃς τὴν γιορτὴν· λυποῦμαι μόνο πὺ μπορεῖ νὰ ἐφυγῇς μὲ τὸ παράπονό· λοιπόν, καλὴ ἀντάμωσή! **Ἀγνὸ Ἰδανικὸ** (δὲν εἶναι καμμιὰ ἐνόχληση αὐτό· καὶ τοῦ χρόνου!) **Ἰνδιάναν** (μὲ πολλὴ χαρὰ διάβαζε τὸ μυλλιστάκι σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρό· ἔλαβα καὶ τὸ κομμάτι·) **Ἐνδοξον Ἑλλάδα** (τὸ ἐνέκριναν· ἔλαβα καὶ τὴν λύσεις·) **Γιάννην Δέσβιον** (δὲν θυμοῦμαι καὶ δὲν ἔχω τώρα καιρό νὰ φάξω· δὲν συνοδεύονται ἀπὸ γράμμα καὶ δὲν εἶχες ἀπάντησιν στὸ γράμμα αὐτό; τὰ σημερινὰ τὰ ἔλαβα ὅλα·) **Εὐάγ. Κ. Κόκκινον** (σὲ συχαίρω πὺ ἦλθες πρῶτος· ἔ, βέβαια, Διαπλασόπουλο καὶ σὺ...) **Χρυσάνθεμο** (οὐ εἴπατε τὰ δυὸ φυλλάδια· φίλησέ μου τὴν ξαδελφούλα πὺ τῆς ἀρέσουν τόσο τὰ παραμύθια·) **Δήμιον Ἀνθόν** (ναί, ἀπὸ ἕνα στὸ ἐξῆς· ἔλαβα καὶ τὴν ἐκθεση, ἐννοεῖς ὅμως ὅτι δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτα τώρα·) **Σανθὸ Ποντικάνι** (περαστικά!) **Γεώργιον Δ. Εὐστρατιάδην** (ἔλαβα, ἐνχαίρει· σὲ συχαίρω γιὰ τὸ 9 τοῦ ἀπολυτηρίου σου κι' εὐχομαι τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ στὴς εἰσαγωγικὰς·) **Ὀνειροπλέκτραν** (ὅχι· τὸ ψευδώνυμο εἶναι προνόμιο μόνον τῶν συνδρομητῶν· ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργήσῃς πάλι·) **Φωφὸν Καρρῶ** (φυλλάδια ἔστειλα·) **Μικρὸν Ὀλλανδέζαν** (τὸ βιβλίο αὐτὸ τοῦ κ. Ξενοπούλου ἔχει δρ 25·) **Ἐλπίζουσιν Ἑλλάδα** (ἔλαβα·) **Δικέφαλον Ἀετὸν** (ἔλαβα·) **Ι. Σ. Σαράφην**, **Ἡπειρωτοπούλαν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Ὀκτωβρίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 261ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μετὰ τῆς 15 Δεκεμβρίου.

612. Δεξιόχειρος

Τὸνα πόλη ρωσική.
Τ' ἄλλο μι' ἄκρη ἑλληνική.
Τ' ὅλο ζῶο πὺ τρώει καὶ... βρώμη,
Ἄλλ' ἀνήλικο εἶναι ἀκόμη.
Μυρεβόλος Ἄνδρος

613. Συλλαβόχειρος

Τὸ πρῶτο μου εἶναι σύμφωνο,
Τάλλο μου κάποια μετοχή,
Στρώμα λευκὸ τὸ σύνολο,
Πότε λεπτὸ, πότε παχύ.
Θαυρολέα Ἑλληνίς

614. Μεταγραμματισμός

Νὰ μὲ μεταγραμματίσῃς
Ἄδικα κοπιᾷσεις, λῦτα·
Νῆσος ἦμουν μὲ τὸ Κάπα,
Νῆσος εἶμαι μὲ τὸ Θῆτα.
Ξεπεσμένοι Λόρδες

615. Ἀναγραμματισμός

Στὰ βιβλία τὸν σκορμιένος,
Μέρα-νύχτα ὅλο διαβάζει.
Τὸν διαβάσεις κι' ἀπὸ πίσω
Κι' εἶναι ὁ ἴδιος, δὲν ἀλλάζει.
Παγασκία

616. Ἀστήρ

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

617. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Ἀκρωτήριο
2 1 7 8 9 = Ἐνδυμα

3 4 2 5 1 = Τέλος
4 2 5 4 6 8 9 = Ναὸς ἀρχ. θεοῦ
5 6 7 8 7 = Συναίσθημα
6 1 7 6 8 9 = Πόλις
7 3 8 5 1 = Μέλος
8 7 6 2 6 7 = Θεὸς ἀρχαῖος
9 1 3 2 6 8 9 = Ὀρυκτὸν

Γεώργιος Ι. Ἀραχωβίτης

618. Διπλὸν Κεφάλι

Ἰστός, Βόλος, γάνος, θῶς, ἴον, τύπος, ὤς.

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ ἀπὸ ἕν γράμμα ὡς κεφαλὴ, ὥστε νὰ ποτελεσθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τὰρχικὰ τῶν ὁποίων νὰ σχηματίζουσιν μυθολογικὸν πρόσωπον.

Ρομαντικὴ Βασκοπούλα

619. Ἐπιγραφὴ ἐκ Τριπλῆς Ἀκροσυνιχίδος

* * * Τὰ τρία πρῶτα γράμματα ἐκάστης τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων, τιθέμενα κατὰ σειρὰν * * * εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀστερισκῶν, * * * ἀποτελοῦν ἐπιγραφὴν (γνωμικὸν) τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:
1, Ἀσιατικὸν ἡμιπολιτισμένον Κράτος· 2, Χώρα τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος· 3, Ἀγρὸν ἔξω, εἶδος ὄνου· 4, Σύζυγος πατριάρχου τῆς Γραφῆς· 5, Χώρα βαλκανική, ἄλλοτε ἡγεμονία.

Φιερὸ τοῦ Λεβάντε

620. Μικτόν

υο - πος - α - νο - νευεαι

Νυφούλα τ' Ὀδρανῶ

621. Γεῖφος

ωχ	1928	Ὀλυμπος
ωχ	1929	Κίσαβος
ο	1930	Παρνασσός
ωχ	1931	Ταῦγετος
ωχ		Μηλολόνη

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

622. Triangle Chiffre

1 2 3 4 2 = Rivière de la France
2 5 5 2 = Pronom fem.
3 5 2 = Terme géographique
4 2 = Particule négative
2 = Voyelle

Verticalement aussi même.

Ρασπουτίν

623. Sans Consonnes

aue - ou - ol - ieu - ou - ou
Λευκάτας

Α Υ Ξ Ε Ι Ξ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλον 31

423 Διαθήκη (διά, θήκη). — 424. Θράκη-ράκη. — 425. Ὠτός Ὠρος. — 426. Ὁ κοχλίας. — 427.

Ι Θ Α 428. Πόνος εὐκλείας πατήρ (Ἡ ἀνάγνωσις ἐκ τοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ Π Δ Α Π διαγράφει τὸ τετραπλευρον καὶ καταλήγει εἰς τὸ μέσον) Ο Υ Ρ Α Ι Α 429. ΠΕΡΕΙΑ (Πη- νειός, Ἐρατό, Ρήνος, Σαπφώ, Ἰαπετός, Ἄννα.) — 430. Πίστευε καὶ μὴ ἐρῶνα. — 431. γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις (ὦ γῆ, νε μέγα, λ' εἰς οὐ ὑπ' εἰς τίς.) — 432-435. Pau, Rô, pô, peau.

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πὺς κάθε παραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ μὲ μίαν τυπωμένη ταγίδια, ἀπ' αὐτὴς μὲ τίς ὁποῖες σὰς στέλνεται τὸ φύλλο καθε ἑβδομάδα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΒ'—527]

Πρωτοπαίνοντας στὴν κίνηση, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά μὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα. Δ/σις: Εἰρήνην Ρέζεμπεργκ, Κουντουριώτου 19Δ, Πειραιεύς.

Ἀντινεία

[ΑΒ'—528]

Λαίδη Φαουντλερόν, καλὴ ἀντάμωσή. Ὄταν θὰ γίνουμε ὑποδρύχια. Ἡ καθιζήσις δὲν θάρρησῃ. Θὰ φᾶς ψαρκία.

Δοεγκριν

[ΑΒ'—529]

Ἀλληλογραφῶ μὲ Διαπλασόπουλα-ες. Γράψατε: Ἰωάν. Στεφάνου. Νέαν Ἐρυθραίαν Κηφισοῦ. διὰ Ἀρχιστράτηγον

[ΑΒ'—530]

Ἐξυπνο Κυπριωτάκι = Ἀνδρέας Τζά-ηλς. Πιεθμήσας τίς Πλάτρες; ἀλλὰ πολὺ ἐγώιστῃς μὲ φαίνεσαι πὺ πήρες αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο.

Κοζάκος

[ΑΒ'—531]

Τρίμηνος, τρίπραχμος, διαγωνισμός ἡθοποιῶν (ἕνα γιὰ τίς δυὸ) μὲ μίαν ἀφιέρωσιν. Βραβεῖα ἐκλεκτά.

Βολιωτάκι, Λαρισινό-ες. Ρασπουτίν (σὲ ξέρουμε), Κάποις, Δὸν Κιχώτη (εἰσαι ὁ Γ. Α.) Ἀετιδῶν, Ταξιδῶτη (σὲ ξέρουμε), Δάμων, Φιντία, Λυσόχαρτο, Γιοῦλῃ Ἀνθη, Τάσο Λουζῆ, Αἱματοδαμμένη Λόγγη (νέα σου;) Ροδόγελν, Χαρούμενη Συντροφιά, θάρρηθῃς ὑποστήριξιν; Δ/σις: Κάκιαν Φιλιππάκη, Παλαιά, Βόλον.

Νινέττα—Βολιωτικὸ Ναυτάκι

[ΑΒ'—532]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια καὶ ἀλληλογραφῶ μὲ μικρὰς Διαπλασόπουλες. Δ/σις: Β. Τσαπαλῆραν, ἱατρὸν, Ἀμαλιάδα, διὰ:

Γαλανὴ Νεράϊδα

[ΑΒ'—533]

Χλόη, μὲ ἐξάσας ἡ νὰ περιμένω; Φάουστ περιμένω τετραδιάκι.

Παγασκία

[ΑΒ'—534]

Νὰ τὰ ὀραϊότερα ψευδώνυμα 1932: ΘΛΙΜΜΕΝΗ ΓΟΝΤΕΙΑ ΔΑΚΡΥ ΨΥΧΗΣ

[ΑΒ'—535]

Ἀποχωρῶ τοῦ Συλλόγου «Ἐλπίς». Λόγοι «ἀτομικοί». Δάκρυ Ψυχῆς

[ΑΒ'—536]

Η ΚΥΡΑ ΚΥΡΑΛΙΝΑ (Χρυσούλα Δά-νον) ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸ Παρίσι διπλωματοῦχος τῆς Ecole Normale de Musique de Paris (Σχολὴ CORTOT) καὶ παραδίδει μαθήματα πιάνου. Διεύθυνσις τοῦ σπουδαστηρίου τῆς: Ὁδὸς Ἀνδρῶν 2-Α, Ἀθήναι.

[ΑΒ'—537]

Ἀλληλογραφῶ μ' ἐγγενεῖς ψυχές. Γράψατε: κ. Χρήστον Παπαϊωάννου, Πρωτοδικεῖον, (Διὰ Κ.) Χαλκίδα.

Δάκρυ Ψυχῆς

[ΑΒ'—538]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΝΕΜΩΝ
Ἀποτελέσματα Ἀ' Διαγωνισμοῦ. Βραβεύουμε: 1, Κέρη των Φαίτικων· 2, Λυσόχαρτο· 3, Ἀγρᾶμπελη. Βραβεῖα ἐστάλησαν. Λοιποὶς ἐνχαίριτομεν.

Ἡ τῶν διαγωνισμῶν: Ὁστρία

[ΑΒ'—539]

Ἀποτελέσματα διαγωνισμοῦ (ΑΒ' 439)
Ἐξυπνο Ἀστέρι: Τόμος Διαπλά-σεως. 2) Μπομπουλίνα: Βιβλὸν γαλλικόν. 3) Μελαχρινός Ἰππότης: Ραφαήλος Λαμαρτίνου. 4) Πειραιωτάκι: Διηγήματα Βουτυρά. 5) Νυφούλα τ' Ὀδρανῶ: Γαλλικὰ βιβλιαράκια.

Στείλαντες μνηστεύαριστομεν.

Ἀναγνώ—Πασχαλὶα